MAKSU- JA TOLLIAMET

Maksualane teabevahetus

Sisukord

FATCA ... **3**
- ***Deklaratsiooni esitamine ja täitmine*** ... **4**

Finantskontode alane teabevahetus ... **5**
- ***Deklaratsioonide esitamise kohustusest*** ... **6**
- ***Deklaratsioonide esitamine ja täitmine*** ... **7**
- ***Üleminek CRS 3.0 XML-skeemile*** ... **9**
- ***Nõuanded tüüpvigade vältimiseks deklaratsioonil*** ... **11**
- ***Soovitused korrektseks deklareerimiseks*** ... **13**
- ***CBI/RBI skeemid*** ... **14**

Riikidepõhise aruande esitamine ... **16**
- ***Riikidepõhise aruande esitajast teatamine*** ... **17**
- ***Millal tuleb riikidepõhine aruanne esitada*** ... **17**
- ***Kuidas riikidepõhist aruannet esitada*** ... **18**
- ***Riikidepõhise aruande täitmine*** ... **19**
- ***Riikidepõhise aruande esitamise abiinfo*** ... **19**

Piiriüleste skeemide alane teabevahetus (DAC6) ... **19**
- ***Piiriülene ja aruandekohustusega skeem*** ... **22**
- ***Isikud teabevahetuses*** ... **23**
- ***Teabeandja kohustused*** ... **24**
- ***Teabeandja aruande esitamine*** ... **26**
- ***Asjaomase maksukohustuslase aruandekohustus*** ... **27**
- ***Piiriüleste skeemide kriteeriumid*** ... **28**
  - **Peamise hüve kriteeriumist sõltuvad skeemid** ... **28**
  - **Peamise hüve kriteeriumist sõltumatud skeemid** ... **31**
  - **Siirdehinna kindlaksmääramisega seotud skeemid** ... **32**
  - **Finantskontode alast teabevahetust mõjutavad skeemid** ... **33**
  - **Tegeliku kasusaaja tuvastamist mõjutavad skeemid** ... **34**
- ***Karistused skeemist teavitamata jätmisel*** ... **34**
- ***Deklaratsiooni esitamine*** ... **35**
  - **Pääsuõigused deklaratsioonide esitamiseks** ... **36**

Platvormialase teabe automaatne vahetus (DAC7) ... **36**
- ***Mõisted*** ... **38**
- ***Aruandekohustusega hõlmatud tegevus*** ... **41**
- ***Kogutav ja esitatav teave*** ... **42**
- ***Aruande esitamine*** ... **45**
  - **Pääsuõigused teenuse kasutamiseks** ... **45**
  - **Aruande esitamise erisused** ... **46**
- ***Küsimused ja vastused*** ... **48**

Krüptovara alane teabevahetus (DAC8/CARF) ... **51**

FATCA

Deklaratsiooni „Eesti Vabariigi valitsuse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse vahelise rahvusvahelise maksukuulekuse parandamise ja FATCA rakendamise kokkuleppega seonduva teabe kogumine" (edaspidi *FATCA deklaratsioon*) peavad esitama **Eesti finantsasutused, kellel on Ameerika Ühendriikide residentide finantskontod**.

Finantsinfo deklaratsioonide esitamiseks on vajalik Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonna e-MTA pääsuõigustest üksikõigus „FATCA-deklaratsioonide esitamine“ (kood: FATCA_KOIKOIGUSED).
Pääsuõiguste andmisest lähemalt

Aruandekohustuslik finantsasutus peab taotlema USA maksuhaldurilt **GIIN koodi**. Ilma GIIN koodita ei saa FATCA deklaratsiooni esitada. Kui isikul on FATCA kohustus, aga tal puudub ligipääs vastavale rakendusele Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonnas e-MTA, siis tuleb esmalt hankida GIIN kood ning see esitada Maksu- ja Tolliametile koos taotlusega saada FATCA rakenduse pääsuõigus. Taotluses tuleb märkida ka aasta, millest alates FATCA kohustus tekkis.

Virtuaalvääringute rahakotiteenuse osutajad ja virtuaalvääringute vahetusteenuse osutajad ei ole hetkel kehtiva seadusandluse kohaselt aruandekohustuslikud finantsasutused FATCA mõistes.

Lisainfo

Maksualase teabevahetuse seadusest tuleneva deklaratsiooni vorm ning selle esitamise ja täitmise korra kehtestamine
Rahandusministri määrus 19.05.2015 nr 16

Maksualane teabevahetus
Rahandusministeeriumi veebileht

USA Riigitulude Ameti 07.12.2017 kiri USA maksukohustuslase numbri raporteerimisest | 112.6 KB | pdf

USA Riigitulude Ameti 04.06.2024 märgukiri USA maksukohustuslase numbri raporteerimisest | 100.99 KB | pdf

USA Riigitulude Ameti 12.11.2024 kiri USA maksukohustuslase numbri raporteerimise ajutise meetme pikendamise osas | 96.74 KB | pdf

Juhend „Finantskonto ja finantsasutuse mõiste ning hoolsusmeetmete määratlemine (FATCA, CRS, DAC2)” | 220.17 KB | pdf

Abiinfo

Klienditugi

Viimati uuendatud 08.01.2025

Deklaratsiooni esitamine ja täitmine

Millal tuleb deklaratsioon esitada

FATCA deklaratsioon eelmise aasta andmetega tuleb esitada hiljemalt jooksva aasta 30. juuniks.

Deklareeritava teabe puudumisel tuleb esitada tühi deklaratsioon e-teenuste keskkonna e-MTA kaudu.

Deklaratsiooni täitmine

Deklaratsiooni vormid on kehtestatud **rahandusministri määrusega**.

FATCA failide tehnilised spetsifikatsioonid leiate lehelt „**Teenuste tehniline info**".

Kus ja kuidas saab deklaratsiooni esitada

Deklaratsioon esitatakse Maksu- ja Tolliametile e-teenuste keskkonna e-MTA vahendusel elektroonselt XML-formaadis failiga laadides.

FATCA deklaratsiooni esitamiseks:

1. valige **e-teenuste keskkonnas e-MTA**: **Aruanded** – **Teabevahetuse deklaratsioonid** – **Finantsinfo deklaratsioonid (FATCA/OECD/EU DAC2)**;
2. deklaratsioonide loetelu lehel vajutage nupule „**Lisa uus deklaratsioon**".

DEKLARATSIOONI ESITAMINE

Deklaratsiooni täisversiooni esitamiseks vajutage nupule „**Lisa deklaratsioon failist**", valige „**Kohustuse tüüp**" ja „**Aasta**" ning otsige oma arvutist fail, mida hakkate üles laadima.

Pärast nupule „**Impordi**" vajutamist toimub andmete kontroll (faili valideerimine).

Vigade korral kuvatakse kasutajale informatsioon nende kohta ja deklaratsiooni on tarvis parandada.

Kui vigu ei leidunud, siis ilmub deklaratsioon „Ettevalmistamisel“ staatuses deklaratsioonide nimekirja. „**Kinnita**“ nupule vajutades teostatakse veel kord valideerimine ja selle läbimise korral deklaratsioon kinnitub.

„Ettevalmistamisel“ staatuses deklaratsiooni on võimalik kustutada, vajutades vastavale ikoonile.

DEKLARATSIOONI ANDMETE MUUTMINE

Kui vormil jäid mõned andmed deklareerimata või kui mõni rida on täidetud puudulikult või valesti, siis andmete muutmiseks tuleb faili uuesti laadida.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Finantskontode alane teabevahetus

Lähtudes **EL Nõukogu direktiivist 2014/107/EL** ja OECD maksuasjades vastastikuse haldusabi konventsioonist ning ***Common Reporting Standard*** mitmepoolsest kokkuleppest, on **Eesti finantsasutustel** kohustus edastada teavet mitteresidentide kontode kohta ja esitada sellekohased deklaratsioonid:

- ✓ deklaratsioon „Maksuasjades vastastikuse haldusabi konventsiooni artikli 6 alusel vahetatava finantskontode maksualase teabe kogumine” (vorm CRS) ja
- ✓ deklaratsioon „Euroopa Liidu liikmesriikidega vahetatava finantskontode maksualase teabe kogumine” (vorm DAC2).

Lisainfo

- **Maksualase teabevahetuse seadusest tuleneva deklaratsiooni vorm ning selle esitamise ja täitmise korra kehtestamine**

- Rahandusministri määrus 19.05.2015 nr 16

- **Maksualane teabevahetus**

  Rahandusministeeriumi veebileht

- **Juhend „Finantskonto ja finantsasutuse mõiste ning hoolsusmeetmete määratlemine (FATCA, CRS, DAC2)" | 220.17 KB | pdf**

- **Finantsinfovahetuses osalevate jurisdiktsioonide nimekiri (seisuga 15.09.2026) | 123.25 KB | pdf**

Maksukohustuslaste numbrite formaadi ja struktuuri kontroll

- **Maksukohustuslaste numbrite portaal**

  Euroopa Komisjoni portaal (ELi liikmesriigid)

- **Tax Identification Numbers (TINs)**

  OECD veebileht (ELi liikmesriigid ja kolmandad riigid)

Abiinfo

Küsimuste korral palume pöörduda **ariklient@emta.ee** või telefonil **880 0812**.

Viimati uuendatud 17.09.2026

Deklaratsioonide esitamise kohustusest

Kes esitavad deklaratsioone CRS ja DAC2

Eesti finantsasutusel on kohustus edastada teavet selliste finantskontode kohta, mille omanik on teabevahetuses osaleva riigi maksuresident.

Kui aruandekohustuslikul finantsasutusel on ühe finantsinfo deklaratsiooni esitamise kohustus, on tal reeglina ka ülejäänud kahe finantsinfo deklaratsiooni esitamise kohustus.

Finantsinfo deklaratsioonide esitamiseks on vajalik Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonna e-MTA pääsuõigustest üksikõigus „FATCA-deklaratsioonide esitamine“ (kood: FATCA_KOIKOIGUSED).
Pääsuõiguste andmisest lähemalt

Kui isikul on finantsinfo deklaratsiooni esitamise kohustus, aga tal puudub ligipääs vastavale rakendusele Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonnas e-MTA, siis tuleb esmalt hankida USA maksuhaldurilt **GIIN kood** ning see esitada Maksu- ja Tolliametile koos taotlusega saada finantsinfo deklaratsioonide rakenduse pääsuõigus. Taotluses tuleb märkida ka aasta, millest alates deklareerimiskohustus tekkis.

Virtuaalvääringute rahakotiteenuse osutajad ja virtuaalvääringute vahetusteenuse osutajad ei ole hetkel kehtiva seadusandluse kohaselt aruandekohustuslikud finantsasutused.

Millal tuleb deklaratsioonid esitada

CRS ja DAC2 deklaratsioonid eelmise aasta andmetega tuleb esitada hiljemalt jooksva aasta 30. juuniks.

Deklareeritava teabe puudumisel tuleb esitada tühi deklaratsioon **e-teenuste keskkonna e-MTA** kaudu.

Viimati uuendatud 20.05.2026

Deklaratsioonide esitamine ja täitmine

Kus ja kuidas saab deklaratsioone esitada

Deklaratsioonid esitatakse Maksu- ja Tolliametile e-teenuste keskkonna e-MTA vahendusel elektroonselt XML-vormingus failiga laadides.

CRS ja DAC2 deklaratsioonide esitamiseks:

1. sisenege **e-teenuste keskkonda e-MTA**
2. valige menüüs „Aruanded" ning seejärel jaotise „Teabevahetuse deklaratsioonid" alt „Finantsinfo deklaratsioonid (FATCA/OECD/EU DAC2)"
3. deklaratsioonide loetelu lehel vajutage nupule „Lisa uus deklaratsioon“

DEKLARATSIOONI ESITAMINE

Deklaratsiooni täisversiooni esitamiseks vajutage nupule „Lisa deklaratsioon failist“, valige „Kohustuse tüüp" ja „Aasta" ning otsige oma arvutist fail, mida hakkate üles laadima.

Pärast nupule „Impordi“ vajutamist toimub andmete kontroll (faili valideermine).

Vigade korral kuvatakse kasutajale informatsioon nende kohta ja deklaratsiooni on tarvis parandada.

Kui vigu ei leidunud, siis ilmub deklaratsioon „Ettevalmistamisel" staatuses deklaratsioonide nimekirja.

„Kinnita" nupule vajutades teostatakse veel kord valideerimine ja selle läbimise korral deklaratsioon kinnitub.

„Ettevalmistamisel" staatuses deklaratsiooni on võimalik kustutada, vajutades vastavale ikoonile.

DEKLARATSIOONI ANDMETE MUUTMINE

Kui vormil jäid mõned andmed deklareerimata või kui mõni rida on täidetud puudulikult või valesti, siis andmete muutmiseks tuleb faili uuesti laadida.

DOKUMENTEERIMATA FINANTSKONTO

CRSi (*Common Reporting Standard*) sektsioon III (B) 5 ja sektsioon III (C) 5 reguleerivad dokumenteerimata finantskonto (*undocumented account*) olemust ning raporteerimise kohustuste ulatust.

Dokumenteerimata finantskonto mõiste laieneb olemasolevatele finantskontodele, mille omaniku kohta

on kogutud üksnes posti kinnipidamise korraldus (*hold mail*) või vahendusaadress (*in care of*) raporteeritavas jurisdiktsioonis ning konto omaniku kohta pole kogutud täiendavaid andmeid, mis mh võimaldaksid isiku maksuresidentsust määrata või täpsustada. Üksnes eeltoodud andmeväljade kasutamisel ja täiendava teabe kogumise (kui ka hoolsusmeetmete rakendamise) viibimisel tuleb kajastada eelnevalt kirjeldatud finantskontosid kui dokumenteerimata finantskontosid.

Juhul kui raporteerivas finantsasutuses on finantskontosid, mida saab liigitada dokumenteerimata finantskontona, siis informeerige palun meid selliste kontode olemasolust e-posti aadressil **infovahetus@emta.ee**.

Deklaratsioonide täitmine

Deklaratsioonide vormid on kehtestatud **rahandusministri määrusega**.

CRS ja DAC2 failide tehnilised spetsifikatsioonid leiate lehelt „**Teenuste tehniline info**".

LISAINFO

CRSiga on võimalik tutvuda ka OECD kodulehel:

- **Common Reporting Standard (CRS)**
- **Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters**
- **Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters: Implementation Handbook**

Viimati uuendatud 08.01.2025

Üleminek CRS 3.0 XML-skeemile

Maksu- ja Tolliamet (MTA) võtab lähiajal kasutusele **DAC2 ja CRS deklaratsioonide esitamisel** OECD uuendatud **CRS XML Schema Version 3.0 skeemi**. Muudatus puudutab nii vormi CRS kui ka vormi DAC2

esitamist **e-teenuste keskkonnas e-MTA**.

OECD CRS 3.0 XML-skeemi kasutusjuhendi versioon on 4.0. Uus skeem sisaldab ajakohastatud andmekoosseisu ja valideerimisreegleid ning toetab muudetud *Common Reporting Standardi* rakendamist.

Ülemineku ajakava

DAC2 ja CRS deklaratsioonide vastuvõtmine peatatakse ajutiselt **2026. aasta detsembris** seoses MTA infosüsteemide arendustöödega.

Esitamispausi ajal **ei saa e-MTAs esitada**:

- ✓ uusi DAC2 ega CRS deklaratsioone;
- ✓ tühideklaratsioone;
- ✓ varem esitatud deklaratsioonide parandusi ega kustutusi.

Deklaratsioonide esitamine avatakse uuesti eeldatavasti **2027. aasta veebruarist**. Pärast teenuse taasavamist saab DAC2 ja CRS deklaratsioone esitada ainult CRS 3.0 XML-skeemile vastavas vormingus.

Esitamispausi täpne algus- ja lõppkuupäev avaldatakse MTA veebilehel eraldi. Võimalusel soovitame pooleliolevad deklaratsioonid ja parandused esitada enne esitamispausi algust.

Deklaratsioonid, millele CRS 3.0 nõue kehtib

Pärast teenuse taasavamist tuleb CRS 3.0 vormingut kasutada:

- ✓ uute DAC2 ja CRS deklaratsioonide esitamisel;
- ✓ tühideklaratsioonide esitamisel;
- ✓ varasemate aruandeperioodide andmete parandamisel;
- ✓ varem esitatud andmete kustutamisel.

Ka enne üleminekut esitatud deklaratsioonide hilisemad parandused ja kustutused tuleb koostada

CRS 3.0 nõuetele vastavas XML-vormingus. Varasema skeemiversiooni alusel koostatud faile pärast teenuse taasavamist vastu ei võeta.

Õigusliku aluse ajakohastamine

CRS 3.0 kasutuselevõtuga seoses ajakohastatakse ka rahandusministri 19. mai 2025. aasta määruse nr 16 CRS-i ja DAC2 XML/XSD lisasid.

Määruse muudatused on praegu avalikul kooskõlastamisel. Pärast kooskõlastamise ja määruse menetluse lõppemist avaldatakse ajakohastatud määrus Riigi Teatajas.

Täpsem info määruse muudatuste jõustumise ning CRS 3.0 XML/XSD failide kohta avaldatakse MTA veebilehel.

Lisainfo

- **OECD CRS 3.0 XML-skeemi kasutusjuhend (inglise keeles)**
  Amended Common Reporting Standard XML Schema: User Guide for Tax Administrations, version 4.0

Viimati uuendatud 07.08.2026

Nõuanded tüüpvigade vältimiseks deklaratsioonil

Nõuanded on koostatud Maksu- ja Tolliameti poolt finantskontode alase teabevahetuse deklaratsioonide (CRS/DAC2/FATCA) ülevaatamise käigus tekkinud tähelepanekute põhjal.

1. **Finantskontode deklaratsioon peab kajastama konto olekut (avatud/suletud).**

   Kohustuslikud andmed, mida Maksu- ja Tolliametile esitatav CRS/DAC2/FATCA deklaratsioon peab sisaldama, on kehtestatud rahandusministri määrusega 19.05.2015 nr 16 **„Maksualase teabevahetuse seadusest tulenevate deklaratsiooni vormide ja andmekoosseisude ning nende esitamise ja täitmise korra kehtestamine“**.

   Üks kohustuslikest andmeelementidest on info selle kohta, kas kalendriaastal, mille kohta deklaratsioon esitati, on konkreetne finantskonto jätkuvalt avatud või suletud. Suletud finantskonto ei tähenda alati üksnes kliendisuhte lõpetamist, kuivõrd finantsasutuse klient võib soovida sulgeda ainult ühte finantskontot ning seejuures näiteks rahapesu ja terrorismi

rahastamise tõkestamise kontekstis võib see tähendada ühe tootelepingu sulgemist.

Palun arvestage, et kliendisuhte lõpetamisel, mh ka kliendi enda soovil, tuleb deklaratsioonis kajastada asjaolu, et konkreetsel aastal on raporteeritava isiku finantskontod teie finantsasutuses suletud. See tähendab, et kui isiku finantskontod suletakse ja kliendisuhe lõpetatakse 2023. aastal, siis tuleb see kajastada 2023. kalendriaasta kohta 2024. aastal esitatavas deklaratsioonis.

2. **TIN-kood ja sünniaeg peavad olema korrektselt kajastatud.**

   Kui finantsasutus on määratlenud mitteresidendist kliendi finantskonto avaldatava kontona, peab ta välja selgitama konto omaniku maksuresidentsuse ning isiku tuvastamiseks vajalikud andmed. Finantsasutuse poolt deklareerimisele kuuluvate kontode füüsilisest isikust kontoomaniku ja ettevõtet kontrolliva füüsilise isiku kinnitus maksuresidentsuse kohta peab olema kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (**maksualase teabevahetuse seaduse (MTVS) § 8[5] lg 1**). Kinnitus isiku maksuresidentsuse kohta peab sisaldama muuhulgas järgmisi andmeid:

   - ✓ maksuresidentsused;
   - ✓ maksukohustuslase identifitseerimisnumber või -numbrid;
   - ✓ sünniaeg;
   - ✓ kontaktaadress.

   TIN-koodi ehk maksukohustuslase identifitseerimisnumbri(te) reale tuleb kirjutada **korrektne TIN-kood.** Sõltuvalt jurisdiktsioonist on TIN-kood numbrite kombinatsioon, milles võivad olla punktid (.), sidekriipsud (-) või muud seonduvad kirjavahemärgid.

   TIN-kood ei või olla ainult tekst (nt „Puudub”, „Ei ole”, „SWE” jne), ühekohaline number või näiteks isiku sünniaeg.

   Teatud juhtudel on TIN-koodi puudumine või selle kogumise viibimine objektiivsetel asjaoludel paratamatu. Pange aga tähele, et vale kirje TIN-koodi real raskendab oluliselt isiku tuvastamist jurisdiktsioonis, mille maksuresident isik on.

   Samuti palume veenduda, et süsteemides, kus klientide andmeid hoiustatakse ning ka deklaratsioonides oleks märgitud isiku **korrektne sünniaeg ja kontaktaadress**. Isiku sünniaeg ei saa olla näiteks 01.01.1900. Samuti tuleb isiku elukoha aadressiks märkida täpne kontaktaadress, mitte ainult maakond, vald/linn või tänava nimi.

3. **Juriidiliste isikute kontode tegelike kasusaajate info peab olema sama detailne nagu eraisikute kontode puhul.**

   Hoolsusmeetmed ja raporteerimise ulatus on sarnased nii füüsilisest kui juriidilisest isikust klientide puhul. Seega pange palun deklaratsioone esitades tähele, et deklaratsioonil oleks märgitud ettevõtte tegeliku kasusaaja **korrektne TIN-kood ning täielik ja täpne kontaktaadress**,

mitte ainult maakond, vald/linn või tänava nimi.

4. **Residentsuse andmed ja aadress peavad olema vastavuses.**

   Palun veenduge, et klientide poolt esitatud andmetes, eelkõige maksuresidentsuse määramise andmetes, ei esineks vastuolusid. Võimalik vastuolu on näiteks olukorras, kus isik on deklaratsioonis märgitud mitteresidendina (nt Itaalia maksuresidendina), kuid tema kontaktaadress on Eestis (nt Luite tn, Tallinn). Teatud juhtudel on see vastuolu kahe jurisdiktsiooniga selgitatav läbi topelt-maksuresidentsuse. Kui isikul on finantsasutuse kliendiandmetes **märgitud mitu residentsust, tuleb finantskontode deklaratsioonis kajastada mõlemad.**

5. **Mitteresidendi finantskonto peab olema kajastatud deklaratsioonis järjestikustel aastatel.**

   Palun veenduge, et mitteresidendi deklareerimisele kuuluv finantskonto oleks kajastatud kõigil järjestikustel aastatel, millal see deklareerimisele kuulus. Näiteks on esinenud juhtumeid, kus finantskonto on deklareeritud 2018. aastal ning 2020. aastal, kuid mitte 2019. aastal.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Soovitused korrektseks deklareerimiseks

Siit leiate Maksu- ja Tolliameti soovitused maksualase teabevahetuse regulatsioonidest tulenevate nõuete tõhusamaks täitmiseks.

1. Vigased kanded deklaratsioonides võivad raskendada või teatud juhtudel välistada finantskontode deklaratsioonides toodud finantskontode tegelike kasusaajate tuvastamist.

   Seetõttu soovitame tüüpeksimuste vältimiseks kasutusele võtta kontrollimeetmed, mis hõlmavad kas andmete käsitsi üle vaatamist ja/või täiendavate (mh IT-alaste), kontrollide rakendamist. See võimaldab tagada, et deklaratsioonil, mh TIN-koodi väljal, ei kajastata valesid arvväärtusi, tekstikirjeid või muid asjasse puutumatuid tähemärke/kirjeid.

   TIN-koodi formaadi õigsuses veendumiseks soovitame kasutada **OECD (Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon)** ja **Euroopa Komisjoni** rakendust.
   Kontrollimeetmeid soovitame rakendada ka klientide aadressi ning sünniaja real märgitud kirjete õigsuses veendumiseks.

2. Eeldusel, et finantsasutus kui osa ettevõtete grupist tegutseb mitmes jurisdiktsioonis, kus rakenduvad samad maksualase teabevahetuse regulatsioonid, võib ühetaolise rakendamise

tagamiseks olla vajalik **vahetada kogemusi ja parimaid praktikaid teiste samasse kontserni kuuluvate ettevõtetega.**

3. Olukordades, kus kliendi maksuresidentsuseks on märgitud muu riik peale Eesti, kuid kontaktaadressiks on Eesti aadress, palume täiendavalt veenduda andmete õigsuses.

   Teatud juhtudel on võimalik isiku topelt-maksuresidentsus ning sellisel juhul tuleb finantskontode deklaratsioonil **deklareerida isiku mõlemad maksuresidentsused**.

   Kontaktaadress on tihti osa maksuresidentsuse määramise andmetest ning teatud olukordades peaks mitteresidendi Eesti kontaktaadress olema tõlgendatav vastuoluna maksuresidentsuse andmetes. See on eriti oluline olukorras, kus klient ei ole oma TIN-koodi esitanud.

4. OECD kodulehel on korduma kippuvate küsimuste rubriik **„CRS-related Frequently Asked Questions”**, mis on abiks finantsasutustele, kellel on tekkinud CRS/DAC2/FATCA finantskontode deklaratsiooni esitamise kohustus.

Viimati uuendatud 08.01.2025

CBI/RBI skeemid

Teatud riigid annavad isikutele võimaluse saada investeeringu ja/või tasu eest kodakondsuse (*Citizenship by investment*, CBI) või elamisloa (*Residence by investment*, RBI). Kuigi selliseid võimalusi kasutatakse sageli õiguspäraselt on rahvusvahelisel tasandil juhitud tähelepanu nende võimalikule kuritarvitamisele maksuresidentsuse andmete esitamisel. See omakorda võib nõrgendada maksualase teabevahetuse toimimist kõikides sellega hõlmatud valdkondades, sealhulgas finantskontode alast teabevahetust.

OECD avaldab teavet ja riskianalüüse potentsiaalselt kõrge riskiga CBI/RBI skeemide kohta (sh tuvastatud skeemide loetelu). Aruandev finantsasutus peab hindama maksuresidentsuse usaldusväärsust tervikpildi alusel. See tähendab, et finantsasutus võib tugineda kontoomaniku kinnitusele ja dokumentidele vaid juhul, kui puuduvad vastuolud või asjaolud, mis annavad alust kahelda esitatud teabe õigsuses. CBI/RBI skeemidega seotud juhtumid on tüüpiliselt just sellised, kus maksuresidentsuse „vormiline“ staatus või dokument võib olla tegelikust olukorrast lahus ning seetõttu nõuda täiendavat kontrolli.

CBI/RBI riskid võivad ilmneda erinevates finantskontode aruandluse raamistikes (nt CRS/DAC2 või FATCA kontekstis), kuid praktikas pole oluline mitte niivõrd see, millise konkreetse režiimiga aruandlus

seondub, vaid see, et maksuresidentsuse määratlus oleks põhjendatud, järjepidev ja dokumenteeritud ning vastuolud oleksid lahendatud.

Mida see praktikas tähendab

Aruandev finantsasutus ei tohi tugineda kontoomaniku kinnitusele ega dokumentaalsele tõendile, kui finantsasutus teab või tal on alust arvata, et esitatud teave on vale või ebausaldusväärne. Kui konto omaniku või kontrolliva isiku väitel on tema Maksuresidentsus jurisdiktsioonis, mis on seotud potentsiaalselt kõrge riskiga CBI/RBI skeemiga, tuleb hinnata, kas esitatud residentsusandmed on kooskõlas kliendi tegelike seoste ja muude KYC/AML andmetega ning vajadusel rakendada põhjalikumat kontrolli ja koguda piisavalt teavet, et tuvastada õige(d) maksuresidentsuse jurisdiktsioon(id).

Riskinäitajad, mis võivad viidata vajadusele andmeid põhjalikumalt kontrollida

Tõhustatud kontrolli tuleks kaaluda eelkõige, kui:

- ✓ kliendi esitatud andmetest selgub, et ta on maksuresident ainult jurisdiktsioonis, mis on OECD teabe kohaselt seotud potentsiaalselt kõrge riskiga CBI/RBI skeemiga;
- ✓ esitatakse residentsustõendeid või isikut tõendavaid dokumente, mis on saadud CBI/RBI skeemi raames;
- ✓ AML/KYC protseduuride raames kogutud andmed (nt sünnikoht, tegelik elukoht, telefon, töö- või ärisidemed) on vastuolus väidetud Maksuresidentsusega;
- ✓ kliendi asjaolud viitavad olulistele seostele mõne teise jurisdiktsiooniga (nt perekond, elukoht, ärihuvid), mis ei ole kooskõlas kontoomaniku kinnituses esitatuga.

Kui kahtlus jääb püsima

Kui finantsasutusel on pärast kõigi asjakohaste andmete hindamist põhjus arvata, et kliendi esitatud maksuresidentsuse andmed on valed või ebausaldusväärsed, tuleb rakendada CRS-i hoolsusmeetmete reegleid ja võtta sobivad sammud, sh vajadusel:

- ✓ küsida uuendatud/kehtiv kontoomaniku kinnitus, mis kajastab õigeid maksuresidentsuse jurisdiktsioone; ja/või
- ✓ määrata maksuresidentsuse jurisdiktsioon(id) kogutud teabe tervikhinnangu põhjal ning käsitleda kontot aruandluses vastavalt tuvastatud jurisdiktsioonile (sh vajadusel aruandlus mitmesse jurisdiktsiooni, kui residentsus on põhjendatult tuvastatav mitmes riigis või üheselt ei selgu ühe riigi

- ✓ kasuks).

Juhtimine ja dokumenteerimine

Aruandvad finantsasutused peavad säilitama dokumente, mis näitavad:

- ✓ millised CBI/RBI riskinäitajad tuvastati;
- ✓ milliseid kontrolle tehti;
- ✓ millist teavet koguti ja hinnati;
- ✓ millele tugines lõplik maksuresidentsuse määratlus.

Sisemised protseduurid ja töötajate koolitus peaksid käsitlema CBI/RBI skeemidega seotud CRS/DAC2 kõrvalehoidumise riski kaudu tekkivat maksuresidentsuse eksliku esitamise riski ning rõhutama vastuolude lahendamise ja otsuste põhjendamise olulisust finantskontode aruandluse kontekstis.

Lisainfo

- ※ **OECD alusmaterjal koos asjaomaste riikide nimekirjaga**

Viimati uuendatud 02.03.2026

Riikidepõhise aruande esitamine

Lähtudes EL Nõukogu direktiivist 2016/881/EL ja OECD maksuasjades vastastikuse haldusabi konventsioonist ning *Country-by-Country Reporting* mitmepoolsest kokkuleppest, on **hargmaiste ettevõtete kontsernidel** kohustus edastada teavet kontserni tulu, maksude ja äritegevuse kohta. Aruanne täidetakse eraldi iga maksujurisdiktsiooni osas, kus kontsern tegutseb.

Riikidepõhine aruanne esitatakse selle kontserni kohta, kelle kogu konsolideeritud müügitulu riikidepõhises aruandes hõlmatavale majandusaastale eelneval majandusaastal oli suurem kui 750 miljonit eurot.

Lisainfo

Rahandusministri määrus 19.05.2015 nr 16 **„Maksualase teabevahetuse seadusest tuleneva deklaratsiooni vorm ning selle esitamise ja täitmise korra kehtestamine"**

Rahandusministeeriumi veebileht **„Maksualane teabevahetus"**

Viimati uuendatud 19.05.2022

Riikidepõhise aruande esitajast teatamine

Suurkontserni (konsolideeritud tulu ületab 750 miljonit eurot) Eesti maksuresidendist liige peab vabas vormis esitama teate (*notification*) riikidepõhise aruande (*CbC report*) esitaja (konsterni liikme) isiku (nimetus, registrikood ja aadress) ja tema residentsuse riigi kohta kas:

- ✓ digiallkirjastatult e-posti aadressil **emta@emta.ee** või
- ✓ **e-teenuste keskkonnas e-MTA** rubriigi „Suhtlus" menüüpunkti „Kirjavahetus" kaudu.

Teade tuleb esitada **hiljemalt 30. juuniks** (või 6 kuud majandusaasta lõpust).

Riikidepõhise aruande (*CbC report*) esitamise kohustus on kehtestatud **maksualase teabevahetuse seadusega**, kuid selle aluseks on ELi direktiiv ja OECD mudel.

Emaettevõtja välisriigi maksuhaldurile esitatud kontserni riikidepõhise aruande põhjal edastab välisriigi maksuhaldur Eesti liiget puudutava sisulise info Eesti maksuametile rahvusvahelise teabevahetuse kaudu.

Viimati uuendatud 24.05.2022

Millal tuleb riikidepõhine aruanne esitada

Riikidepõhise aruande deklaratsioon eelmise aasta andmetega tuleb esitada hiljemalt jooksva aasta **31. detsembriks**.

Viimati uuendatud 14.10.2021

Kuidas riikidepõhist aruannet esitada

Deklaratsioon esitatakse Maksu- ja Tolliametile e-teenuste keskkonna e-MTA vahendusel elektroonselt XML-formaadis failiga laadides või andmeid sisestades.

Riikidepõhise aruande deklaratsiooni esitamiseks:

1. sisenege **e-teenuste keskkonda e-MTA**;
2. valige menüüs **Aruanded** – **Teabevahetuse deklaratsioonid** –**Riikidepõhine aruanne**;
3. deklaratsioonide loetelu lehel valige, kas soovite aruande failina üles laadida või andmed käsitsi sisestada.

DEKLARATSIOONI ESITAMINE

Deklaratsiooni täisversiooni esitamiseks andmeid sisestades vajutage nupule „Esitan“.

Valides nupult „... Veel" – „Loobun ja kustutan" kustutatakse deklaratsioon.

Valides nupult „... Veel" – „Salvestan ja jätkan hiljem" ilmub deklaratsioon „Pooleli" staatuses deklaratsioonide nimekirja. „Pooleli" staatuses deklaratsiooni on võimalik kustutada või esitada, vajutades vastavale ikoonile.

Pärast nupule „Esitan“ vajutamist toimub andmete kontroll (faili valideermine). Vigade korral kuvatakse kasutajale informatsioon vigade kohta ja deklaratsiooni on vaja parandada. Kui vigu ei leidunud, siis ilmub deklaratsioon „Esitatud" staatuses deklaratsioonide nimekirja.

DEKLARATSIOONI ANDMETE MUUTMINE

Andmete muutmiseks tuleb fail uuesti laadida või andmed uuesti sisestada.

Viimati uuendatud 18.10.2023

Riikidepõhise aruande täitmine

Deklaratsiooni vorm on kehtestatud **rahandusministri määrusega**.

Lisa 15 Deklaratsiooni vorm **„Riikidepõhine aruanne”** (PDF).

Aruande failide tehnilised spetsifikatsioonid leiate lehelt **„Teenuste tehniline info**”.

Alates 1. veebruarist 2021 muutus riikidepõhise aruande deklaratsioonivorm vastavalt OECD ja Euroopa Komisjoni poolt kasutuselevõetud versioonile 2.0. Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonnas e-MTA olev vorm on muudatustega kooskõlas ning siin veebilehel on avaldatud XML-vorm v2.0.

Viimati uuendatud 15.06.2023

Riikidepõhise aruande esitamise abiinfo

- Küsimuste korral aitab meie klienditugi e-posti aadressil **ariklient@emta.ee** või telefonil 880 0812.

Viimati uuendatud 14.10.2021

Piiriüleste skeemide alane teabevahetus (DAC6)

Maksualase teabevahetuse seaduse (MTVS) muudatused on avaldatud **Riigi Teatajas 21.12.2019**.

Muudatustega võeti üle **Euroopa nõukogu direktiivist (EL) 2018/822** tulenevad muudatused seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas aruantavate piiriüleste skeemide puhul.

MTVSi täiendati uue **peatükiga 2^{3} „Piiriüleste skeemide alane automaatne teabevahetus Euroopa Liidus"**, mis sisaldab kahtteist uut paragrahvi:

§ 20^{8} „Piiriülene skeem"
§ 20^{9} „Aruandekohustusega skeem"
§ 20^{10} „Teabeandja"
§ 20^{11} „Asjaomane maksukohustuslane"
§ 20^{12} „Seotud isikud"
§ 20^{13} „Teabeandja kohustused"
§ 20^{14} „Teabeandja kohustuste üleminek"
§ 20^{15} „Teabeandja aruande esitamise riik"
§ 20^{16} „Teabeandjate paljusus"
§ 20^{17} „Asjaomase maksukohustuslase aruandekohustus"
§ 20^{18} „Asjaomase maksukohustuslase aruande esitamise riik"
§ 20^{19} „Asjaomaste maksukohustuslaste paljusus"

Muudatused rahvusvahelises maksualases teabevahetuses

Euroopa Liidus ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioonis (OECD) on poliitiliseks prioriteediks seatud võitlus maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu. Halduskoostöö direktiive on vastu võetud juba seitse, mis on kõik olnud kantud sarnasest eesmärgist vähendada agressiivset maksuplaneerimist ning suurendada riikide maksusüsteemide läbipaistvust.

Otseste maksude valdkonnas on viimastel aastatel teabevahetuse alast koostööd tõhustatud järgmiste meetmetega:

1. erinevate tululiikide osas teabe automaatne vahetamine Euroopa Liidus, mis rakendus 2015. aastast **[1]**;
2. finantskontode alane teabevahetus, mis rakendus 2016. aastast **[2]**;
3. maksuhalduri siduvate eelotsuste alane teabevahetus, mis rakendus 2017. aastast **[3]**;
4. suurkontsernide riikidepõhise aruandluse alane teabevahetus, mis rakendus 2017. aastast **[4]**;

5. maksuhaldurile riigisisese juurdepääsu andmine tegelike kasusaajate määramisega seotud andmetele, mis rakendus 2018. aastast **[5]**;
6. maksuskeemide alane teabevahetus Euroopa Liidus, mis rakendus 2020. aastast **[6]**;
7. platvormidel teenitud tulude alane teabevahetus Euroopa Liidus, mis rakendus 2023. aastast **[7]**.

Maksuskeemide alase teabevahetuse olulisust on Euroopa Komisjon **[8]** põhjendanud sellega, et liikmesriikidel on üha raskem kaitsta oma riigi maksubaasi, kuna maksuplaneerimise struktuurid muutuvad üha keerukamaks ning kasutavad ära kapitali ja isikute suurenenud liikuvust siseturul. Üldiselt koosnevad need kahjulikud struktuurid skeemidest, mis hõlmavad erinevaid jurisdiktsioone ning millega liigutatakse maksustatav tulu soodsamasse maksukeskkonda või vähendatakse üldist maksukoormust. Agressiivne maksuplaneerimine võimaldab ära kasutada äriühingute maksustamise süsteemide vahelisi ebakõlasid, lõigata kasu maksude soodusrežiimidest või tõlgendada seaduseid viisil, mis ei olnud seadusandja poolt ette nähtud. Maksude agressiivse planeerimise tulemusena väheneb sageli oluliselt liikmesriikide maksutulu, mis takistab neil majanduskasvu soodustava maksupoliitika kohaldamist. Euroopa Parlament on maksuplaneerimisega seoses kutsunud üles võtma tugevamaid meetmeid vahendajate suhtes, kes aitavad kaasa maksudest kõrvalehoidumise skeemide levikule **[9]**.

Samaväärselt kahjulikud on skeemid, millega tekitatakse võimalus vältida finantskontode alast teabevahetust ning peidetakse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses määratletud tegelikke kasusaajaid. Kõige kulutõhusamaks hindas Euroopa Komisjon teabevahetuse automaatse vormi, kus teave kogutakse ühtsesse Euroopa Komisjoni peetavasse keskregistrisse, mis võimaldab tööprotsesse olulisel määral automatiseerida ning vähendada kulukat käsitööd teabe töötlemisel. Euroopa Komisjoni keskregistrit kasutatakse täna ka maksuhalduri siduvate eelotsuste ja siirdehinna eelkokkulepete alase teabe koondamisel.

Piiriüleste skeemide alane automaatne teabevahetus

Piiriüleste skeemide alane automaatne teabevahetus seab maksunõustajatele ja maksumaksjatele kohustuse teavitada maksuhaldurit piiriülestest maksuplaneerimise skeemidest. Piiriüleste skeemide alane automaatne teabevahetus on Eestis kehtestatud **otsestele maksudele**, mis tähendab, et käibemaksu, tollimaksu, aktsiiside, sotsiaalkindlustusmaksete, lõivude ja (teenus)tasude skeemide osas teavitamise kohustust ei ole.

Loetelu aruandekohustusega skeemi kohta esitatavate andmete koosseisust on leitav **rahandusministri määruse nr 16 lisast 16** (PDF).

[1] **Halduskoostöö direktiivi põhitekst**

[2] **Halduskoostöö direktiivi 2014. aasta muudatus**

[3] **Halduskoostöö direktiivi 2015. aasta muudatus**

[4] **Halduskoostöö direktiivi esimene 2016. aasta muudatus**

[5] **Halduskoostöö direktiivi teine 2016. aasta muudatus**

[6] **Halduskoostöö direktiivi 2018. aasta muudatus**

[7] **Halduskoostöö direktiivi 2021. aasta muudatus**

[8] **Komisjoni selgitused on leitavad direktiivi ettepaneku põhjuste ja eesmärkide osas**

[9] **Lisateave Euroopa Parlamendi maksutöörühma kohta.** „Panama paberite“ jmt skandaalide valguses on Euroopa Parlament tellinud erinevaid uuringuid probleemi olemuse avamiseks ja lahenduste pakkumiseks, vt lähemalt **https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602030/IPOL_STU(2017)602030_EN.pdf** (PDF) ja **https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602029/IPOL_STU(2017)602029_EN.pdf** (PDF).

Viimati uuendatud 08.01.2025

Piiriülene ja aruandekohustusega skeem

Mis on piiriülene skeem

Kohustus skeemide kohta teavet anda on vaid juhul, kui skeemis esineb piiriülene aspekt ning skeemil on mõju maksukohustusele, finantskontode alasele teabevahetusele või mille abil on võimalik peita tegelikku kasusaajat. Maksukohustust mõjutavate skeemide puhul peab olema täidetud vähemalt üks allpool loetletud piiriülesust tähistavatest tingimustest:

1. skeemis osalevad isikud on erinevate riikide või jurisdiktsioonide residendid;
2. vähemalt üks skeemis osalevatest isikutest on samal ajal rohkem kui ühe riigi või jurisdiktsiooni resident;
3. vähemalt üks skeemis osalevatest isikutest tegutseb riigis või jurisdiktsioonis, mille resident ta ei ole.

Lisaks on teavitamise kohustusega hõlmatud sellised piiriülesed skeemid, mis võivad raskendada või muuta võimatuks finantskontode alase teabevahetuse ja tegeliku kasusaaja isiku tuvastamise.

Mis on aruandekohustusega skeem

Aruandekohustusega skeemi puhul peab olema täidetud piiriülene aspekt ning skeem peab vastama vähemalt ühele **rahandusministri 17.01.2020 määrusega nr 1 „Piiriüleste skeemide kriteeriumid"** kehtestatud skeemi kriteeriumile (vt täpsemalt juhendi alapealkirja **„Peamise hüve kriteeriumist sõltuvad skeemid"**). Määrusega on kehtestatud ammendav loetelu teabe esitamise kohustusega maksundust puudutavate skeemide kriteeriumitest. Loetelu ei ole ammendav finantskontode alase ja tegeliku kasusaaja tuvastamise teabevahetuse skeemide osas.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Isikud teabevahetuses

Kes on teabeandja

Teabeandjaks võib olla iga isik, kes on isiklikult või teiste isikute kaudu osutanud maksukohustuslasele skeemiga seotud teenuseid. Skeemiga seotud teenusteks on skeemi väljatöötamine, turustamine, kättesaadavaks tegemine, skeemi rakendamise korraldamine ja selle juhtimine, samuti nende teenuste osutamisel abi ja nõu andmine. Teabeandjaks võib olla teatud juhtudel ka maksukohustuslane (vt täpsemalt juhendi alapealkirja **„Millistel juhtudel lähevad teabeandja kohustused üle"**).

Teabeandjaks ei ole isik, kelle puhul saab eeldada, et ta ei teadnud ega pidanud teadma, et osutatud teenus või teenuse osutamisel antud abi või nõu oli seotud aruandekohustusega skeemiga. Samuti ei ole teabeandjaks isikud, kes analüüsivad rahvusvahelise maksustamise küsimusi teadus- ja õppetöö käigus.

Kes on asjaomane maksukohustuslane

Asjaomane maksukohustuslane on aruandekohustusega skeemide alase teabevahetuse kontekstis isik:

- ✓ kellele teenusepakkuja on aruandekohustusega skeemi teinud kättesaadavaks,
- ✓ kelle meeskond on skeemi ise välja töötanud,
- ✓ kes on valmis aruandekohustusega skeemi rakendama (sh nt juhul, kui skeemi on tellinud isikuga seotud isik, nt tütarettevõte) või

- kes on juba rakendanud selle skeemi esimese etapi.

Kes on seotud isikud piiriüleste skeemide teabevahetuses

Piiriüleste skeemide teabevahetuse kontekstis on seotud isikuks:

- isik, kes osaleb teise isiku juhtimises, olles sellises positsioonis, mis annab võimaluse teise isiku tegevust olulisel määral mõjutada, ning

- isik, kellele kuulub üle 25% ühe ja sama juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist või häälte koguarvust või vähemalt 25% kasumi saamise õigusest.

Lisaks on seotud isikud ka isikud, kes ühiselt kontrollivad sama isikut.

Seotud isikute määratlus hõlmab nii otsest kui kaudset osalust. Kui isikul on teise isiku kapitalis kaudne osalus, siis selle suurus leitakse korrutades osaluse määrad iga järgneva astme tütarettevõtjas. Osaluste korrutamine võimaldab leida kaudse osaluse suuruse (protsendi) kaudselt kontrollitavas ühingus. Näiteks kui isikul on ühingus A 80% suurune osalus ning sellel ühingul omakorda 50% suurune osalus ühingus B, siis nende osaluste korrutamisel nähtub, et isiku kaudse osaluse määr selles tütarettevõtjas (ühing B) on 40%, mistõttu on tegemist seotud isikuga. Täieliku hääleõigusega isikuna käsitatakse kõiki isikuid, kellele kuulub üle 50% hääleõigustest. Terminit „kapital" on kasutatud, et hõlmata määratlusse lisaks osa- ja aktsiakapitalile kapitaliosalus ka välisriigis asutatud muud liiki juriidilistes isikutes.

Seotud isikute mõiste alla kuuluvad ka füüsilised isikud, kelle puhul käsitletakse perekonda (st isiku abikaasat või elukaaslast, lapsi ja vanemaid) aruandekohustusega skeemide alase teabevahetuse kontekstis ühe isikuna.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Teabeandja kohustused

Millised on teabeandja kohustused

Teabeandjal ega asjaomasel maksukohustuslasel ei ole kohustust viia läbi uurimist, et välja selgitada aruandekohustusega skeemi või selle rakendamisse puutuvaid uusi või täiendavaid asjaolusid, mida teada ei ole, kuid mida võivad teada teised skeemiga seotud teenuseid osutavad isikud. Igal teabeandjal on kohustus **teavitada nendest andmetest skeemi kohta**, mis tal olemas on.

Skeemi kohta tuleb teave esitada maksuhaldurile 30 kalendripäeva jooksul alates kas:

- ✓ skeemi rakendamiseks kättesaadavaks tegemise päevale järgnevast päevast,
- ✓ skeemi rakendamiseks valmisoleku päevale järgnevast päevast või
- ✓ päevast, millal tehti esimene samm skeemi rakendamiseks.

Valik tehakse selle järgi, milline päev/hetk on saabunud teistest varem. 28. veebruariks 2021 tuli teavitada skeemidest, mille rakendamisega alustati ajavahemikul 25. juuni 2018 – 30. juuni 2020. Ajavahemikul 1. juuli 2020 – 31. detsember 2020 rakendamisega alustatud skeemid eristatakse seoses esialgsete teavitamistähtaegade edasilükkumisega ning neist tuli teavitada kuu aega varem.

Standardsete skeemide korral lisandub **perioodiline aruandekohustus**, mida täidetakse iga kolme kuu möödudes uue ja lisandunud teabe kohta. Standardne skeem on määratletud skeemina, mis on välja töötatud, turustatud, rakendamiseks valmis või kättesaadav kujul, mida ei ole rakendamiseks vaja olulisel määral kohandada. Esmakordselt tuli standardsete skeemide perioodiline teave esitada 30. aprilliks 2021.

Aruandekohustusega skeemi kohta esitatavate **andmete koosseis** on kehtestatud rahandusministri määrusega nr 16 (**lisa 16** (PDF)). Maksuhaldur annab igale esmakordselt esitatud skeemile või skeemi osale unikaalse viitenumbri, mis märgitakse teabeandja poolt skeemi kohta esitatava teabe hulgas. Viitenumber kantakse Euroopa Komisjoni peetavasse keskregistrisse, mis võimaldab luua seoseid erinevates riikides sama skeemi kohta esitatud teabe vahel.

Skeemi kasutamise jälgimiseks ja topeltaruandluse vältimiseks on teabeandjal **kohustus teavitada** skeemile või selle osale antud viitenumbrist **kõiki teisi** sama skeemi või skeemi osaga seotud **teenust, abi või nõu pakkunud isikut**.

Alates 2023 jaanuarist esitab **maksualase teabevahetuse seaduse (MTVS) § 20^{10} lõikes 1^1** määratletud **teabeandja** maksuhaldurile teabe 30 päeva jooksul alates päevast, kui ta **andis** piiriülese skeemiga seoses **otse või teiste isikute kaudu abi, tuge või nõu**. Enne 01.01.2023 esitasid MVTS § 20^{10} lõikes 1^1 kirjeldatud teabeandjad teavet maksuhaldurile sarnaselt teiste teabeandjatega.

Millistel juhtudel lähevad teabeandja kohustused üle

Teavet ei pea andma kutsesaladusega isikud, kelleks on eelkõige advokaadi- ja audiitorbüroo töötajad. Sellisel juhul teavitab teabeandja teist skeemiga seotud teabeandjat või sellise teabeandja puudumisel asjaomast maksukohustuslast, kellele lähevad teabeandja kohustused üle.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Teabeandja aruande esitamine

Kus on teabeandja aruande esitamise koht

Kui teabeandjal tekib aruandekohustus rohkem kui ühes liikmesriigis, millest üks on Eesti, ja seos Eestiga esineb allolevas loetelus esimesena, siis esitatakse teave Maksu- ja Tolliametile. Teabeandja seos liikmesriigiga võib olla järgmine:

- ta on selle resident;
- tal on seal püsiv tegevuskoht, mille kaudu ta osutab aruandekohustusega skeemiga seotud teenuseid;
- ta on seal asutatud või tema tegevus on reguleeritud selle riigi õigusaktidega;
- ta on selle riigi õigus- või maksunõustamisteenust osutavaid isikuid ühendava kutseühenduse liige.

Asjaomane teabeandja vabaneb teabe andmise kohustusest kui ta ise või mõni seotud isikutest on sama teabe mõnes teises liikmesriigis juba esitanud ning tal on võimalik selle kohta maksuhaldurile tõendid esitada. Teabeandja kohustuste täitmist teises riigis on vajadusel kõige lihtsam tõendada, teatades teise liikmesriigi maksuhaldurile juba esitatud skeemile antud viitenumbrist.

Kes esitab teabe, kui kohustus on mitmel teabeandjal

Piiriüleste skeemide väljatöötamisel on erinevatest riikidest pärit isikute kaasamine loomulik, mistõttu võib sama skeemi kohta tekkida aruandekohustus nii erinevates riikides kui ka mitmel isikul samaaegselt.

Teabeandja vabaneb korduvast aruandekohustusest, kui tal on ette näidata juba esitatud skeemile antud viitenumber või muud tõendid teise teabeandja poolt sama teabe esitamise kohta. Samas tuleb silmas pidada, et kohustus on esitada vaid seda teavet, mis on osutatud teenusega seoses iga konkreetse teabeandja valduses ning teabeandjal ei ole kohustust läbi viia uurimist, et välja selgitada aruandekohustusega skeemi või selle rakendamisse puutuvaid uusi või täiendavaid asjaolusid.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Asjaomase maksukohustuslase aruandekohustus

Millal on aruandekohustus asjaomasel maksukohustuslasel

Teabeandjaks on asjaomane maksukohustuslane, kui aruandekohustusega skeemi väljatöötamisega, turustamisega, kättesaadavaks tegemisega või selle rakendamise korraldamise või juhtimisega seotud teenust osutaval isikul ei ole üheski liikmesriigis kohustust teavet esitada või kui selline isik puudub.

Aruandekohustus tekib asjaomasel maksukohustuslasel järgmistel juhtudel:

- ✓ piiriülene skeem on välja töötanud maksukohustuslase enda poolt;
- ✓ aruandekohustusega skeemi on välja töötanud isik, kellel puudub side mõne Euroopa Liidu liikmesriigiga;
- ✓ teabeandja loobub skeemi kohta teabe esitamisest kutsesaladuse piirangute tõttu.

Kus on asjaomase maksukohustuslase teabe esitamise koht

Kui maksukohustuslane on aruandekohustuslik rohkem kui ühes liikmesriigis, millest üks on Eesti, ja seos Eestiga esineb allolevas loetelus esimesena, esitatakse teave Maksu- ja Tolliametile. Maksukohustuslase seos liikmesriigiga võib olla järgmine:

- ✓ ta on selle resident;
- ✓ tal on seal püsiv tegevuskoht, mis saab aruandekohustusega skeemist kasu;

- ta saab seal tulu või teenib kasumit, kuid ta ei ole selle resident ning tal ei ole seal püsivat tegevuskohta;

- ta tegutseb seal, kuid ta ei ole selle resident ning tal ei ole seal püsivat tegevuskohta.

Asjaomane maksukohustuslane vabaneb teabe andmise kohustusest, kui ta ise või mõni seotud isikutest on sama teabe mõnes teises liikmesriigis juba esitanud ning tal on võimalik selle kohta maksuhaldurile tõendid esitada.

Kes esitab teabe, kui kohustus on mitmel asjaomasel maksukohustuslasel

Ühe skeemiga võib olla seotud mitmeid asjaomaseid maksukohustuslasi. Selleks, et vältida topeltaruandlust, on skeemi puhul esmane aruandekohustus sellisel maksumaksjal, kes on skeemi väljatöötamises teenusepakkujaga kokku leppinud, ning majasisese skeemi puhul on selleks isik, kelle juhtimise ja kontrolli all skeemi planeeritakse rakendada.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Piiriüleste skeemide kriteeriumid

Rahandusministri 17.01.2020 määrus „Piiriüleste skeemide kriteeriumid"

Osa skeemidest on teabevahetuse kohustuse täitmiseks asjakohased vaid juhul, kui nende puhul on täidetud peamise hüve kriteerium, milleks on maksueelise saamine. Küll aga ei ole kõikide skeemide puhul maksueelise saamine oluline. Peamise hüve kriteerium on täidetud, kui kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid arvesse võttes on skeemist tulenev mõistlikult eeldatav peamine hüve või üks peamistest hüvedest maksueelise saamine.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Peamise hüve kriteeriumist sõltuvad skeemid

Teavet tuleb esitada järgmiste peamise hüve kriteeriumist sõltuvate piiriüleste skeemide kohta:

1. skeem, mille puhul asjaomane maksumaksja või skeemis osalev isik on võtnud maksueelisega seotud konfidentsiaalsuskohustuse;

2. skeem, mille eest teabeandjal on õigus saada tasu või hüvitist, mis määratakse kindlaks skeemi rakendamisega saadava maksueelise suuruse järgi või selle järgi, kas skeemi rakendamisega saadakse oodatud maksueelis;

SKEEMI NÄITED

- Äriühing struktureeritakse ümber nii, et riskide, varade ja funktsioonide osas grupi sees toimub muutus, mille tulemusel äriühingule omistatud tulu väheneb või suureneb. Mitteseotud isikute vahelistes tehingutes kompenseerib üldjuhul suurema riski kõrgem tulu ning väiksema riski väiksem tulu. Ka funktsioonide osas vastab tehingu eest saadav tulu tavaliselt äriühingu poolt täidetud ülesannetele ning selleks tarbeks kasutatud varale. Seega, kui skeemiga muudetakse äriühingu/grupi riskide, varade ja funktsioonide jagunemist grupi sees ning saadakse selle tulemusel maksueelis, siis tuleb sellisest skeemist teavitada.

- Tekitatakse maksuvaba väljamakse õigus ning skeemiga seotud teenuseid pakkuva isiku tasu sõltub sellest maksuvabastuse suurusest.

3. standardse ülesehitusega skeem, mis on erinevate maksukohustuslaste jaoks kasutatav ilma igakordsete märkimisväärsete kohandusteta

SKEEMI NÄITED

- Üks äriühing ostab laenukapitaliga teise äriühingu, misjärel kaks äriühingut, kas laenulepingus sätestatud tingimustel ja korras või äriühingu poliitika kohaselt ühendatakse. Ühendamise tulemusel hakkab omandav äriühing laenukapitali kulu tasuma omandatud äriühingu majandustegevusest saadud tulust ning ühtlasi saab maksustatavast tulust maha arvata laenuga kaasneva intressikulu.

- Toimub residendist äriühingu ühendamine või jagunemine välisriigi äriühinguga, mille tulemusel osa varadest (sh raha) ja kohustustest kas läheb välisriigi äriühingusse või välisriigi äriühing ühendatakse residendist äriühinguga. Skeemi osaks on seejärel ühinemise või jagunemise teel saadud raha jaotamine dividendidena.

4. skeem, mille rakendamiseks tegutseb skeemis osalev isik eesmärgiga omandada kahjumis äriühing, lõpetada selle põhitegevus ning kasutada selle äriühingu kahjumit oma maksukohustuse vähendamiseks, kusjuures skeem võib sisaldada ka kahjumi ülekandmist teise riiki või jurisdiktsiooni või kahjumi kasutamist maksukohustuse vähendamiseks kiirendatud korras;

5. skeem, millega näidatakse saadud tulu vara, kingituse või muu tuluna, mis on maksustatud madalama maksumääraga või mis on tulumaksust vabastatud;

SKEEMI NÄIDE

- Aktiivse töö tulemusena välisriigist teenitud tulu võetakse ettevõttest välja omanikutuluna, mitte ei käsitleta väljamakset töötasuna. Kuna skeemi tulemusel maksustatakse tehing tema sisust erineva tulukategooriana ning saadakse sellega maksueelis, tuleb skeemist teatada.

6. skeem, mille eesmärk on vahendite ümberpaigutamine näiteks ühingu kaudu, millel puudub sisuline majandustegevus ilma muu peamise ärilise eesmärgita või mille osaks olevatel tehingutel on vastastikku tasaarveldav, tühistav või muu sarnane mõju;

SKEEMI NÄITED

- Eesti ettevõte annab välisriigi ettevõttele laenu kasutades selleks mitut ettevõtet. Sellise skeemi eesmärgiks on tekitada olukord, kus intressitulu on maksustatavast tulust maha arvatav riikides, kus see on kõige kasulikum.

- Eesti ettevõtte seotud osapool välisriigis võtab välisriigis asuvasse äriühingusse laenu, et teha investeering Eestisse. Sarnaselt eelnevas punktis käsitletud skeemiga, on ka siin eesmärgiks vähendada (üldjuhul klassikalise ettevõtte tulumaksusüsteemiga) välisriigis maksustatavat kasumit.

7. skeem, mis hõlmab seotud isikute vahelisi piiriüleseid makseid, mida käsitatakse ettevõtlusega seotud kuluna ja milles esineb vähemalt üks alljärgnevatest asjaoludest:

- ✓ makse saaja on sellise riigi või jurisdiktsiooni resident, kus ei ole kehtestatud ettevõtte teenitud või jaotatud kasumilt võetavat maksu või see on kehtestatud nullilähedases või nullmääras;

- ✓ makse saaja residendiriigis või -jurisdiktsioonis on makse maksuvaba või ei arvestata makset maksustatava tulu hulka;

- ✓ makse saaja residendiriigis või -jurisdiktsioonis on makse suhtes kehtestatud soodsam maksustamisrežiim.

SKEEMI NÄITED

- Patenditulu erikorra kasutamine, millisel juhul paigutatakse patendid, õigused patentidele, tooted, mis sisaldavad patendiõigusi vms riiki, kus sellistelt õigustelt teenitud tulu on maksustatud tavapärasest madalama maksumääraga. Patenditulu erikorra kasutamise tulemusel väheneb ettevõtte efektiivne maksumäär.

- Ettevõttele kuuluv kinnisvara paigutatakse teise maksujurisdiktsiooni valdusettevõttesse, et saada maksueelis teises riigis sellelt varalt saadavale tulule kehtestatud erireeglitest.

Nullilähedase määra puhul on direktiivi rakendamise aruteludel liikmesriigid ja Euroopa Komisjon peamiselt pidanud silmas nominaalset maksumäära, mis jääb alla 1%.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Peamise hüve kriteeriumist sõltumatud skeemid

Teavet tuleb esitada järgmiste peamise hüve kriteeriumist sõltumatute piiriüleste skeemide kohta:

1. skeem, mis hõlmab seotud isikute vahelisi piiriüleseid makseid, mida käsitatakse ettevõtlusega seotud kuluna ja milles makse saaja kas ei ole ühegi riigi või jurisdiktsiooni resident või ta on sellise riigi või jurisdiktsiooni resident, mis on kantud maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide Euroopa Liidu loetellu või keda Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon on hinnanud koostööd mitte tegevaks;

2. skeem, millega ühe ja sama vara amortisatsiooni kulu võetakse arvesse rohkem kui ühes riigis või jurisdiktsioonis;

SKEEMI NÄIDE

- Ühes jurisdiktsioonis on õigus vara amortiseerida vara majanduslikul omanikul ning teises jurisdiktsioonis vara juriidilisel omanikul, mistõttu arvatakse amortisatsioon maha kahe erineva jurisdiktsiooni maksustatavat tulust.

3. skeem, millega taotletakse sama tulu või sama vara topeltmaksustamise kõrvaldamist rohkem kui ühes riigis või jurisdiktsioonis, mis võib viia maksustamise täieliku vältimiseni;

4. skeem, mis sisaldab vara üleandmist ning kus üleantud vara hinda kajastatakse erinevates riikides või jurisdiktsioonides olulisel määral erinevalt.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Siirdehinna kindlaksmääramisega seotud skeemid

Teavet tuleb esitada järgmiste siirdehindade kindlaksmääramisega seotud skeemide kohta, mis ei eelda peamise hüve kriteeriumi täitmist:

1. skeem, mis võimaldab ühepoolsete maksukindlust andvate (ingl *safe-harbour*) reeglite kasutamist;

Ühepoolsust käsitletakse olukorrana, kus riik on kehtestanud reeglid, mis ei ühti OECD siirdehinna juhendites kajastatud rahvusvahelise konsensusega. Aruandekohustuse tekitab selline *safe-harbour* reeglistik, mis on maksumaksjatele avalikult kättesaadav ametlike juhendite vms õiguslikku jõudu omavate dokumentide näol kas maksuhalduri või rahandusministeeriumi veebis. Teavitamist ei nõuta siduvate eelotsuste laadsetest maksuhalduriga sõlmitud kokkulepetest, mis võimaldavad *safe-harbour* reeglite kasutamist ühel konkreetsel maksumaksjal.

2. skeem, mis hõlmab raskesti hinnatava immateriaalse vara üleandmist, kusjuures raskesti hinnatav immateriaalne vara hõlmab sellist immateriaalset vara või sellega seotud õigusi, mille puhul selle üleandmisel seotud isikute vahel puuduvad usaldusväärsed võrreldavad tehingud ning tehingute tegemise ajal on üleantava immateriaalse vara eeldatavalt saadavate tulevaste rahavoogude või sissetulekute prognoosid või kõnealuse immateriaalse vara hindamisel kasutatavad eeldused äärmiselt ebakindlad, muutes keeruliseks selle immateriaalse vara lõpliku tulususe prognoosimise selle üleandmise ajal;

3. skeem, mis võimaldab piiriüleste grupisiseste ülesannete, riskide või varade üleandmisega vähendada ülesannete, riskide või varade üleandja prognoositavat intressi- ja maksueelset aruandeaasta kasumit (EBIT) üleandmisele järgneva kolme aasta jooksul üle 50 protsendi, võrreldes prognoositava intressi- ja maksueelse kasumiga olukorras, kus üleandmist ei ole oleks toimunud.

SKEEMI NÄIDE

- Ühes jurisdiktsioonis asuv ettevõte, kelle kanda on kõik riskid, struktureeritakse ümber nii, et osa riskidest jääb samasse gruppi kuuluva, kuid teises jurisdiktsioonis asuva ettevõtte kanda, mille

- tulemusel üleandva ning algselt kõiki riske kandnud ettevõtte intressi- ja maksueelne kasum väheneb üle 50%. Üldjuhul on sellise tegevuse eesmärk vähendada maksustamisele kuuluvat kasumit ettevõttes, mis asub jurisdiktsioonis, kus on kõrgem maksumäär ülesannete, riskide ja varade viimisega jurisdiktsiooni, kus on madalam maksumäär.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Finantskontode alast teabevahetust mõjutavad skeemid

Finantskontode alast teabevahetust mõjutavate skeemide üldiseks tunnuseks on, et see mõjub õõnestavalt finantskontode alasele teabevahetusele või kasutab ära teabevahetuse kokkulepete puudumist või riigisiseses õiguses olevaid lünkasid. Finantskontode alasesse teabevahetusse on hõlmatud lisaks krediidiasutustele ka makseteenuse osutajad.

Teavet tuleb esitada järgmiste finantskontode alase teabevahetuse vältimise ohule viidata võivate skeemide kohta:

1. sellise konto, toote või investeeringu kasutamine, mis ei ole finantskonto või mida ei soovita kasutada finantskontona, kuid millel on finantskontoga sisuliselt sarnased tunnused;
2. finantskonto või -vara üleandmine sellisesse riiki või jurisdiktsiooni või sellise riigi või jurisdiktsiooni ärakasutamine, mis ei ole võtnud kohustust vahetada finantskontode alast teavet asjaomase maksukohustuslase residendiriigiga;
3. tulu ja vara ümberklassifitseerimine sellisteks toodeteks või makseteks, mille suhtes finantskontode alase teabevahetuse regulatsiooni ei kohaldata;
4. finantsasutuse või finantskonto või sellel kontol oleva vara üleandmine või ümberkujundamine selliseks finantsasutuseks või finantskontoks või varaks, mille suhtes finantskontode alase teabevahetuse regulatsiooni ei kohaldata;
5. selliste juriidiliste isikute või õiguslike moodustiste kasutamine, mis välistavad või mille eesmärgiks on välistada kontoomaniku või kontrolliva isiku kohta finantskontode alase teabe esitamine;
6. skeem, mis õõnestab hoolsusmeetmeid või mis kasutab ära nõrku kohti hoolsusmeetmetes, mida finantsasutused kohaldavad finantskontode alase aruandluskohustuse täitmiseks, sealhulgas selliste riikide või jurisdiktsioonide ärakasutamine, kus rahapesuvastaste reeglite täitmise tagamine on ebapiisav või nõrk või kus juriidilistele isikutele ja õiguslikele moodustistele esitatavad läbipaistvusnõuded on nõrgad.

Krediidi- ja makseasutustel ei teki teabeandmise kohustust skeemide osas, mille hindamisel tuleb

arvestada peamise hüve kriteeriumiga. Kui krediidi- või makseasutusele esitatavatest dokumentidest nähtub maksueelise saamise eesmärk ja pakutaval finantseeringul on oluline osa skeemis, tekib krediidi- või makseasutusel teavitamiskohustus juhul, kui skeemi väljatöötaja ei ole skeemi kohta teabeandmise kohustust täitnud.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Tegeliku kasusaaja tuvastamist mõjutavad skeemid

Tegeliku kasusaaja tuvastamise vältimise ohule viitab skeem, milles kasutatakse läbipaistmatut omandi- või tegelike kasusaajate ahelat ning milles osalevatel isikutel või õiguslikel moodustistel on järgmised tunnused:

1. neil puudub sisuline majandustegevus, mida toetaks muuhulgas piisav hulk töötajaid, seadmeid, vara ja ruume;
2. nad on asutatud või loodud või neid juhitakse või kontrollitakse või nad asuvad sellises riigis või jurisdiktsioonis, mis ei ole nende valduses oleva vara tegeliku kasusaaja asukoha riik või jurisdiktsioon;
3. nende rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse kohaste tegelike kasusaajate tuvastamine on muudetud võimatuks.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Karistused skeemist teavitamata jätmisel

Uusi või täiendavaid karistusmeetmeid teavitamiskohustusega kehtestatud ei ole. Maksuhaldur võib rakendada sunniraha ja/või määrata rahatrahvi.

Kohustuste täitmisele sundimiseks võib sunniraha kokku olla kuni 3300 eurot, sealjuures esimesel korral kuni 1300 eurot ning teisel korral kuni 2000 eurot (**MTVS § 22 lg 3**).

Aruantava piiriülese skeemi kohta teabe esitamata jätmise eest võib maksuhaldur rakendada füüsilisele isikule rahatrahvi kuni 300 trahviühikut (üks trahviühik on hetkel 4 eurot) ning juriidilise isiku puhul kuni 3200 eurot (**maksukorralduse seaduse § 155**[3]).

Viimati uuendatud 08.01.2025

Deklaratsiooni esitamine

Deklaratsioon esitatakse Maksu- ja Tolliametile e-teenuste keskkonna e-MTA vahendusel elektroonselt andmeid sisestades või XML-vormingus failiga laadides, valides „Laadin xml-faili üles".

Piiriüleste skeemide deklaratsiooni (DAC6) esitamise juhend.pdf | 170.62 KB | pdf

Piiriüleste skeemide deklaratsiooni esitamiseks:

1. sisenege **e-teenuste keskkonda e-MTA**
2. valige menüüs „Aruanded" ja seejärel jaotise „Teabevahetuse deklaratsioonid" alt „Piiriüleste skeemide deklaratsioon (DAC6)"
3. deklaratsioonide loetelu lehel valige andmete sisestamiseks „Uus deklaratsioon"

DEKLARATSIOONI ESITAMINE

Deklaratsiooni esitamiseks vajutage nupule „Esitan".

Pärast nupule „Esitan" vajutamist toimub andmete kontroll (faili valideermine). Vigade korral kuvatakse kasutajale informatsioon vigade kohta ja deklaratsiooni on vaja parandada.

Kui deklaratsioonis on vigu, salvestub deklaratsioon „Pooleli" deklaratsioonide loendisse.

Kui vigu ei leidunud, siis ilmub deklaratsioon „Esitatud" staatuses deklaratsioonide nimekirja.

DEKLARATSIOONI ANDMETE MUUTMINE

Andmete muutmiseks tuleb esitada uus deklaratsioon ja siduda see olemasoleva viitenumbriga.

※ Failide tehnilised spetsifikatsioonid leiate lehelt „**Teenuste tehniline info**".

Viimati uuendatud 07.05.2026

Pääsuõigused deklaratsioonide esitamiseks

PÄÄSUÕIGUSTE PAKETID

Piiriüleste skeemide deklaratsioonide haldamise õigus (kood: DAC6_CLIENT_ENCODER) sisaldub järgmistes e-MTA kasutamise pääsuõiguste pakettides:

- ✓ Juriidilise isiku esindaja pakett
- ✓ Füüsilise isiku esindaja pakett
- ✓ FIE esindaja pakett

ÜKSIKÕIGUSED

Piiriüleste skeemide deklaratsioonide haldamiseks saab anda ka üksikõigusi.

Pääsuõiguse nimi ja kood	Võimaldab järgmisi tegevusi
Piiriüleste skeemide deklaratsioonide haldamine (DAC6) (kood: DAC6_CLIENT_ENCODER)	vaadata, muuta, kustutada ja esitada piiriüleste skeemide deklaratsioone (DAC6)
Piiriüleste skeemide deklaratsioonide (DAC6) vaatamine (kood: DAC6_CLIENT_VIEWER)	vaadata piiriüleste skeemide deklaratsioone (DAC6)

Kõige mugavam on pääsuõigusi anda Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonnas e-MTA.

Vaadake rohkem lehelt „**Pääsuõiguste andmine**”.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Platvormialase teabe automaatne vahetus (DAC7)

Platvormihalduri kohustus

Platvormihalduritel on kohustus koguda ja esitada Maksu- ja Tolliametile üks kord aastas **andmed nende platvormil tegutsevate müüjate ja teenusepakkujate ning nende poolt teenitud tulu kohta**.

Maksu- ja Tolliamet kogub Eesti platvormihalduritelt teavet ka teiste **Euroopa Liidu liikmesriikide** (edaspidi *liikmesriikide*) maksukohustuslaste kohta, kes nende platvormidel tegutsevad, ning edastab need automaatse teabevahetuse korras vastavate riikide pädevatele ametiasutustele. Teiste liikmesriikide pädevad ametiasutused aga koguvad oma jurisdiktsioonis olevatelt platvormihalduritelt muuhulgas teavet ka Eesti maksukohustuslaste kohta ja edastavad selle Maksu- ja Tolliametile.

Platvormihaldurid peavad:

- ✓ teabe koguma ja kontrollima jooksva kalendriaasta **31. detsembriks**,
- ✓ edastama teabe Maksu- ja Tolliametile järgneva kalendriaasta **31. jaanuariks**.

Liikmesriikide maksuhaldurid vahetavad omavahel andmeid **veebruari viimaseks päevaks**.

Esimest korda on platvormihalduritel kohustus edastada teave 2023. aastal teenitud tulu kohta Maksu- ja Tolliametile 31. jaanuariks 2024. aastal.

Hea teada

Isiklikus tarbimises olnud tarbeesemete võõrandamisest saadud **tulu on maksuvaba.**
Platvormihaldurid ei pea edastama müüjate ja nende teenitud tulu kohta andmeid siis, kui väljamaksed on deklareeritud tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni ja töötuskindlustusmakse deklaratsiooni vormil TSD.
Vormil TSD deklareeritud väljamaksete andmeid vahetab Maksu- ja Tolliamet DAC1 raames.
Küsimused ja vastused

Platvormihaldurite 24.05.2023 ümarlaua esitlus

Abiinfo

Küsimuste korral palume pöörduda **dac7@emta.ee**.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Mõisted

Platvorm on tarkvara, mis võimaldab selle kasutajatel olla üksteisega ühenduses aruandekohustusega hõlmatud tegevuse läbiviimiseks. Samuti on platvorm moodustis aruandekohustusega hõlmatud tegevusega seotud tasu kogumiseks ja maksmiseks.

Platvormihaldur on ettevõtja, kes tagab platvormi toimimise ning kes otsustab platvormile ligipääsu andmise üle.

Platvormihalduril on järgnevad tunnused:

- ta on juriidiline isik või õiguslik moodustis.
  Platvormihalduriks ei saa olla füüsiline isik ega Eesti kontekstis ka füüsilisest isikust ettevõtja, küll aga saavad platvormihalduriteks olla kõikvõimalikud juriidilised isikud ning muud ühendused, millel ei ole juriidilise isiku staatust (nt seltsingud).

- tal on lepinguline õigussuhe müüjaga; selle lepingulise õigussuhte esemeks on muuhulgas ligipääs platvormile või selle osale.

Teabe esitamise kohustuse teke eeldab, et platvormihaldur on direktiivi mõistes ka „aruandev platvormihaldur“ (n-ö lisatunnustega platvormihaldur).

Liiduväline platvormihaldur:

- ei ole ühegi liikmesriigi resident;

- ei ole loodud ühegi liikmesriigi õiguse kohaselt;

- tal ei ole üheski liikmesriigis juhtimise kohta;

- ✓ tal ei ole üheski liikmesriigis püsivat tegevuskohta;
- ✓ sõltumata ülal mainitud tunnuste puudumisest, tegutsevad tema platvormil siiski Euroopa Liidu maksukohustuslastest aruandlusega hõlmatud müüjad.

Eelnevast nähtub, et aruandlusreeglite kohaldamisalasse on lülitatud ka sellised platvormihaldurid, kellel ei ole ühtegi tunnust, mis seoks neid Eestiga või teiste liikmesriikidega, kuid kes sellegipoolest vahendavad Euroopa Liidu maksukohustuslastest aruandlusega hõlmatud müüjate tuluteenivat tegevust.

Kui liiduvälise platvormihalduri platvormidel tegutsevad aruandlusega hõlmatud müüjad, siis peab selline platvormihaldur ennast ise vabalt valitud liikmesriigis aruandekohustuslikuks registreerima. Teavet hakkabki ta edaspidi esitama registreerimisjärgsele liikmesriigile. Selline registreerimisprotseduur on ette nähtud vaid liiduvälistele platvormihalduritele. Liidusisesed platvormihaldurid oma teabe esitamise liikmesriiki sellisel kujul valida ei saa. Liiduvälise platvormina andmete esitamisest lugege lähemalt „**Aruande esitamise erisused**”.

Müüja on nii müüja kui ka teenusepakkuja.

Isik on müüja, kui ta vastab kõigile järgmistele tunnustele:

- ✓ ta on füüsiline või juriidiline isik või mõni muu õiguslik moodustis (nt seltsing);
- ✓ ta on platvormil registreeritud;
- ✓ ta viib platvormil läbi aruandekohustusega hõlmatud tegevust;
- ✓ talle makstakse või krediteeritakse aruandekohustusega hõlmatud tegevusega seonduvalt tasu.

Aruandlusega hõlmatud müüja. Müüja on aruandlusega hõlmatud siis, kui tal on müüja tunnustele lisaks veel üks järgnevatest lisatunnustest:

- ✓ ta on liikmesriigi resident (aruandekohustuslik müüja ei pea tingimata olema Eesti Vabariigi resident; selleks, et kvalifitseeruda Eestis aruandlusega hõlmatud müüjaks, võib olla ta mistahes liikmesriigi resident) või
- ✓ ta annab rendile või üürile mistahes liikmesriigis asuvat kinnistut.

Maksu- ja Tolliametile esitatakse aruandluse raames teavet vaid aruandlusega hõlmatud müüjate kohta.

Aruandlusest välistatud müüjad on:

- valitsusüksused. Valitsusüksuseks loetakse liikmesriigi või muu jurisdiktsiooni valitsus, liikmesriigi või muu jurisdiktsiooni poliitiline allüksus (mis hõlmab osariiki, provintsi, maakonda või valda/linna) või täielikult liikmesriigile või muule jurisdiktsioonile või ühele või mitmele eespool nimetatud üksusele kuuluv asutus või üksus (igaüks neist on „valitsusüksus“).

- ühingud, kelle aktsiatega kaubeldakse reguleeritud väärtpaberiturul, sh nendega seotud üksused;

- juriidilised isikud või õiguslikud moodustised, kes osutasid jooksval kalendriaastal enam kui 2000 korral rendi- või üüriteenust seoses kinnistuga või samal aadressil asuvate ja samale omanikule kuuluvate kinnistutega. Ennekõike on need hotellid, motellid ja muud majutusettevõtted, kuid ka näiteks parkimiskohtade üürimist võimaldavad ettevõtjad.

- isikud või õiguslikud moodustised, kes sõlmisid jooksval kalendriaastal platvormi kaudu vähem kui 30 tehingut kauba müügiks ja kellele makstud või krediteeritud tasu kogusumma ei ületanud 2000 eurot.

Teabeandjaks olemine eeldab järgmisi tunnuseid:

- ta on platvormihaldur,

- ta on Eesti resident

- või kui ta ei ole Eesti resident, siis:

    - ta on loodud Eesti õiguse alusel, või

    - tema juhtimise koht on Eestis, või

    - tal on Eestis püsiv tegevuskoht.

Hoolsusmeetmed. Platvormihaldurid peavad rakendama järgmisi hoolsusmeetmeid:

- tuvastama oma platvormil tegutsevad aruandlusega hõlmatud müüjad jooksva kalendriaasta

- ✓ 31. detsembriks;
- ✓ koguma müüjate ja rendile või üürile antud kinnisasjade või nende osade kohta teavet ja kontrollima teabe usaldusväärsust.

Maksualase teabevahetuse seaduse § 20[24] kohased hoolsusmeetmed, samuti § 20[25] kohaselt Maksu- ja Tolliametile esitatava teabe loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister **määrusega**.

Tasu on summa, mille müüja saab endale jätta pärast rahaliste kohustuste täitmist platvormihalduri ees.

Viimati uuendatud 30.06.2025

Aruandekohustusega hõlmatud tegevus

Aruandekohustusega hõlmatud tegevus on:

- ※ **kinnisasja rendile või üürile andmine**. Kinnisasja rendile või üürile andmine hõlmab kinnisasja kui terviku, aga ka kinnisasja osa (näiteks hotellitoa) rendile või üürile andmist. Kinnisasja liik kui selline ei ole oluline ja hõlmab kõiki mõeldavaid kinnisasju ja nende osasid, sh eluruumid, äripinnad, parkimiskohad jne. Seejuures ei ole oluline millisel otstarbel, isiklikul või ärilisel, kinnisasja või seda osa kasutatakse.

- ※ **aja- või ülesandepõhise teenuse osutamine**. Tegemist on mistahes tööotsadega (inglise keeles *gig work*), mida tehakse tasu eest ostjale. Ei ole tähtis, kas seda teeb üks või mitu isikut, kas nad teevad seda iseseisvalt või mõne ettevõtja nimel, kas seda tehakse füüsiliselt või interneti vahendusel, kas see on lühiajaline või pikaajaline, jne. Aja- või ülesandepõhine teenus võib olla näiteks transporditeenus, interneti vahendusel keelekursuse andmine, kullerteenus, lapsehoidmine jne.

  Oluline on, et teenuse osutamine toimub ostja initsiatiivil tema isiklikuks otstarbeks (nn isiklik teenus). Kui müüja ei paku teenust, mida ostjal on võimalik spetsiifiliselt tema tahteavalduse alusel isiklikuks otstarbeks tellida, siis ei ole tegemist isikliku teenusega.

  Näide
  Kui ostja tellib platvormi kaudu taksosõiduteenuse, siis saab ta mõjutada millal ning millisesse algus- ja sihtpunkti ta sõidu tellib. Sellisel juhul on tegemist isikliku teenusega, kuna sõiduteenus toimub konkreetse ostja tellimuse alusel. Samas ei ole tegemist isikliku teenusega, kui ostja

- platvormi vahendusel ühistranspordi bussipileti ostab, sest buss sõidab kindla ajakava järgi ning transporditeenus ei sõltu konkreetse ostja tellimusest (st et tegemist on avalikkusele suunatud transporditeenusega).

- **materiaalse vara võõrandamine**. Säte kasutab edaspidi materiaalse vara sünonüümina ning lühendina terminit „kaup“. Termin „materiaalne“ tähendab aga seda, et see ei hõlma immateriaalsete hüvede võõrandamist, näiteks erinevate autoriõiguste ja litsentside andmist, samuti ei hõlma see kaupade võõrandamist, mis eksisteerivad elektroonilisel kujul, näiteks digitaalsed arvutimängud, digitaalsed raamatud jne. Sisuliselt tuleb „materiaalse vara“ all mõista n-ö käega katsutavat kaupa.

- **transpordivahendi rendile andmine**. See tähendab teenust, kus isiku valdusesse antakse tasu eest transpordivahend, mida ta juhib või mille juhtimist ta korraldab ise. Selle punkti alla ei liigitu transporditeenus, st teenus, kus transpordivahendiga käib kaasas ka juht, kes juhib transpordivahendit ise. Termin „transpordivahend“ on mitteammendav ja hõlmab kõiki mõeldavaid transpordivahendeid.

Selleks, et loetelus olev tegevus oleks **aruandekohustusega hõlmatud**, peab see olema **osutatud tasu eest**.

Hea teada

Kui aruandekohustusega hõlmatud tegevusega tegelev müüja kasutab platvormi teiste kasutajatega ühenduses olemiseks, on platvormihalduril kohustus müüja kohta andmeid koguda ja need maksuhaldurile esitada. Muuhulgas esitatakse maksuhaldurile andmed müüjale makstud või krediteeritud tasude kogusumma kohta.

Platvormihalduri aruandekohustus ei vabasta aga müüjat tema enda seadusjärgsest kohustusest teenitud tulude kohta andmeid esitada.

Küsimused ja vastused

Viimati uuendatud 08.01.2025

Kogutav ja esitatav teave

Füüsilisest isikust müüja kohta

Füüsilisest isikust müüja kohta tuleb platvormihalduril üldjuhul koguda ja Maksu- ja Tolliametile esitada järgmine teave:

- ees- ja perekonnanimi;
- sünnikuupäev;
- aadress peamises elukohariigis või -jurisdiktsioonis;
- isikukood, kui see on olemas, ja muud füüsilisele isikule väljastatud maksukohustuslasena registreerimise numbrid või nende sisulised ekvivalendid ning iga selle väljastanud riik või jurisdiktsioon;
- käibemaksukohustuslasena registreerimise number, kui see on olemas;
- kui müüjal puudub nii isikukood kui muu maksukohustuslasena registreerimise number või selle sisuline ekvivalent, siis tuleb koguda informatsioon müüja sünnikohariigi või -jurisdiktsiooni kohta.

Kui füüsilisest isikust müüja on aruandlusest välistatud müüja, siis tema kohta teavet ei koguta.

Juriidilisest isikust ja õiguslikust moodustisest müüja kohta

Juriidilisest isikust ja õiguslikust moodustisest müüja kohta tuleb platvormihalduril üldjuhul koguda ja Maksu- ja Tolliametile esitada järgmine teave:

- ärinimi;
- registrijärgse asukoha aadress;
- äriregistri kood, kui see on olemas;
- püsiv tegevuskoht, mille kaudu toimub aruandekohustusega hõlmatud tegevus Euroopa Liidus, kui see on olemas, ja liikmesriik, kus see püsiv tegevuskoht asub;

- ✓ käibemaksukohustuslasena registreerimise number, kui see on olemas;
- ✓ kõik muud isikule väljastatud maksukohustuslasena registreerimise numbrid. Kui maksukohustuslasena registreerimise numbrit ei ole, siis olemasolul tuleb esitada selle sisuline ekvivalent ning iga selle väljastanud riik või jurisdiktsioon.

Kui juriidilisest isikust või õiguslikust moodustisest müüja on aruandlusest välistatud müüja, siis tema kohta teavet ei koguta.

Täiendavalt nii füüsilisest kui ka juriidilisest isikust ja õiguslikust moodustisest müüja kohta

Täiendavalt tuleb nii füüsilisest kui ka juriidilisest isikust ja õiguslikust moodustisest müüja kohta esitada Maksu- ja Tolliametile järgmine teave.

- ※ Iga riik või jurisdiktsioon, mille residendina müüjat käsitatakse.
- ※ Teabeandjale kättesaadav müüja maksekonto kordumatu tunnuskood või number või viide muule makseteenuse kontole, millele tasu kantakse või mida krediteeritakse, kui müüja residentsuse riigi või jurisdiktsiooni pädev ametiasutus ei ole avaldanud, et ta ei soovi sellise teabe kogumist. Kui müüja ei ole vastava maksekonto omanik, tuleb esitada maksekonto omaniku nimi, kui see on teabeandjale kättesaadav, samuti muud finantsalased tuvastamisandmed, mis on teabeandjale maksekonto omaniku kohta teada.
- ※ Kalendriaasta igas kvartalis müüjale makstud või krediteeritud tasude kogusumma ja aruandekohustusega hõlmatud tegevuste arv, mille eest seda maksti või maksekontot krediteeriti. Samuti kõik teenustasud, vahendustasud või maksud, mille teabeandja kalendriaasta igas kvartalis kinni pidas või sisse nõudis.

Kinnisasja kohta teabe kogumise erisused

Lisaks eeltoodud teabele tuleb rendile või üürile antud kinnisasja või selle osa puhul maksuhaldurile täiendavalt esitada järgnev teave.

- ※ Rendile või üürile antud kinnisasja või selle osa aadress ning olemasolu korral kinnistu number või muu samaväärse number, lähtudes selle riigi või jurisdiktsiooni õigusest, kus kinnisasi või selle osa asub.
- ※ Maksualase teabevahetuse seaduse § 20^{22} lõike 3 punktis 3 sätestatud iga välistatud müüja kohta dokumendid, andmed või teave, mis tõendavad, et selle müüja poolt enam kui 2000 korral rendile või

- üürile antud kinnisasjad või nende osad kuuluvad samale omanikule.

- Iga rendile või üürile antud kinnisasja või selle osa kohta nende päevade arv, mil see oli kalendriaastal renditud või üüritud, kui see on teada, ja iga kinnisasja või selle osa liik. Samuti tuleb esitada kalendriaasta igas kvartalis aruandekohustusega hõlmatud tegevuste arv iga kinnisasja või selle osa kohta, mille eest on tasu makstud või maksekontot krediteeritud.

Müüja kohta teabe kogumise erisused

- Platvormihaldur võib piirduda müüja kohta teabe kogumisel müüja ees- ja perekonnanime või ärinimega, kui ta tugineb müüja isiku ja residentsuse kindlaksmääramisel asjaomase riigi või jurisdiktsiooni või Euroopa Liidu tuvastusteenuse kinnitusele.

- Platvormihaldur ei ole kohustatud koguma müüja kohta käivat maksukohustuslasena registreerimise numbrit ega selle sisulist ekvivalenti, kui müüja residentsuse riik või jurisdiktsioon selle kogumist ei nõua.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Aruande esitamine

Aruande esitamiseks on kaks võimalust:

- vormi täitmine e-teenuste keskkonnas e-MTA olevas DAC7 rakenduses. Vormi täitmise juhendi leiate lehelt „**Teenuste tehniline info**”.

- aruande üleslaadimine XML-failiga, mille loomise juhendi ja tehnilised spetsifikatsioonid leiate lehelt „**Teenuste tehniline info**”.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Pääsuõigused teenuse kasutamiseks

Ettevõtte esindajana on vaja pääsuõigusi platvormialase teabe aruande (DAC7) teenuse kasutamiseks.

Teenuse kasutamiseks saab anda üksikõiguse.

Pääsuõiguse nimi ja kood	Võimaldab järgmisi tegevusi
Platvormialase teabe aruande (DAC7) esitamine (kood DAC7_CLIENT)	aruande esitamine, andmete vaatamine ja muutmine

Antud õigust saab kasutada (sh anda) ainult juriidilise isiku nimel ja füüsilisele isikule.

Antud üksikõigus ei sisaldu „Juriidilise isiku esindaja paketis".

Rohkem infot

Pääsuõiguste andmine ja lõpetamine

Viimati uuendatud 08.01.2025

Aruande esitamise erisused

Juhime tähelepanu, et Maksu- ja Tolliametile ei pea aruannet esitama, kui:

1. hoolsusmeetmete rakendamisel platvormil aruandlusega hõlmatud müüjaid ei tuvastatud või
2. olete platvormihaldur, kes on Eestis registreeritud või teil on seos Eestiga, kuid teie andmed esitatakse teise Euroopa Liidu liikmesriiki.

Kui te ühel eeltoodud põhjustest Maksu- ja Tolliametile aruannet ei esita, teavitage sellest Maksu- ja Tolliametit aruande esitamise tähtpäevaks (31. jaanuar) e-posti aadressile **dac7@emta.ee**.

Kui olete platvormihaldur, kes on Eestis registreeritud või teil on seos Eestiga, kuid teie andmed esitatakse teise Euroopa Liidu liikmesriiki, siis palume teavituses märkida, mis riiki teie andmed esitatakse.

Liiduvälised platvormihaldurid

DAC7 aruanne tuleb esitada isikul, kes on platvormihaldur. Euroopa Liidu väline platvormihaldur, kes tegutseb liidus, võib valida aruande esitamiseks ühe vabalt valitud liikmesriigi. Kui selline platvormihaldur on valinud aruande esitamiseks Eesti, siis aruandluskohustuse täitmiseks peab ta end eelnevalt Maksu- ja Tolliametis registreerima, esitades avalduse **vormi R_INFO**.

Avalduse saab esitada platvormihalduri juhatuse liige või volitatud isik.

Avaldusega koos tuleb esitada:

- ettevõtte registreerimistunnistuse ärakiri, registrikaardi või muu juriidilise isiku olemasolu tõendava dokumendi koopia;
- volitatud isiku puhul juhatuse liikme poolt allkirjastatud notariaalselt kinnitatud volikiri;
- volitaja (juhatuse liikme) dokumendi koopia;
- leping maksuesindajaga juhul, kui liiduvälisel platvormihalduril on maksuesindaja, kellele soovitakse anda DAC7 aruande esitamiseks pääsuõigused.

Avalduse saab esitada:

- digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile **emta@emta.ee**
- Maksu- ja Tolliameti **teenindusbüroos**
- posti teel aadressile Lõõtsa 8a, 15176 Tallinn

Maksu- ja Tolliamet väljastab mitteresidendi koodi ettevõtte avalduses märgitud e-posti aadressile.

NB! Platvormihalduril või tema esindajal peab DAC7 aruande esitamiseks olema aruande esitamise pääsuõigus (volitus) e-teenuste keskkonnas e-MTA. DAC7 aruande esitamise pääsuõigusi eraldi taotlema ei pea, selle annab Maksu- ja Tolliamet ettevõtte esindajale esitatud avalduse ja lisatud dokumentide alusel.

Palume eelnevalt veenduda, et aruande esitamiseks volitataval isikul oleks Eesti Maksu- ja Tolliameti **e-teenuste keskkonda e-MTA sisenemise võimalus**.

Viimati uuendatud 16.05.2025

Küsimused ja vastused

1. Kas platvormialase teabevahetuse reeglid tähendavad sisuliselt uue maksu kehtestamist?

Ei, platvormialase teabevahetuse reeglid ei too kaasa uue maksu kehtestamist. Tegemist on aruandlusreeglitega, mille kohaselt hakkavad platvormihaldurid esitama Maksu- ja Tolliametile perioodiliselt teavet nende platvormil tegutsevate müüjate ja teenusepakkujate isiku ning nende poolt teenitud tulu kohta. Platvormihaldurid on kohustatud edastama teavet kõikide liikmesriikide ning partnerjurisdiktsioonide maksukohustuslaste kohta. Laekunud teabe, mis puudutab teiste liikmesriikide ja partnerjurisdiktsioonide maksukohustuslasi, annab Maksu- ja Tolliamet asjassepuutuvatele pädevatele ametiasutustele edasi automaatse teabevahetuse korras. Paralleelselt, teiste liikmesriikide ja partnerjurisdiktsioonide pädevad ametiasutused koguvad omakorda teavet nende jurisdiktsioonis olevatelt platvormihalduritelt ning kui see teave sisaldab infot Eesti maksukohustuslaste kohta, siis edastavad nad selle teabe Maksu- ja Tolliametile.

2. Platvormihalduril on kohustus müüjale makstud tasude kohta andmeid esitada. Kas füüsilisest isikust müüjana on mul endiselt kohustus saadud tulud füüsilise isiku tuludeklaratsioonis esitada?

Platvormihalduri aruandekohustus ei vabasta isikut deklareerimiskohustusest, vaid annab maksuhaldurile täiendava võimaluse deklareeritud tulude õigsust kontrollida. Füüsilisel isikul on kohustus teenitud tulud füüsilise isiku tuludeklaratsioonis deklareerida. Füüsiline isik ei pea deklareerima tulusid, mis on tuludeklaratsioonis eeltäidetud (nt füüsilisele isikule makstud tasu platvormil osutatud teenuse eest; töötasu). Eeltäidetud tuludeklaratsiooni peab füüsiline isik üle kontrollima. Kõik täiendavad tulud, mis eeltäidetud deklaratsioonis kajastatud ei ole, tuleb füüsilisel isikul ise deklaratsiooni kanda.

3. Müün isiklikus tarbimises olnud telefoni platvormi vahendusel edasi. Kas platvormihalduril on kohustus maksuhaldurit sellest DAC7 raames teavitada?

Erandina ei ole platvormihalduril DAC7 raames aruandekohustust, kui müüja on asja müügiks jooksval kalendriaastal sõlminud platvormi kaudu vähem kui 30 tehingut ja talle makstud või krediteeritud tasu kogusumma ei ületa 2000 eurot (**maksualase teabevahetuse seaduse § 20[22] lg 3 p 4**).
Erandi kohaldumine on välistatud, kui:

- ✓ müüja on teinud küll alla 30 tehingu, kuid talle makstud või krediteeritud tasu kogusumma ületab 2000 eurot;
- ✓ müüja on teinud üle 30 tehingu (seejuures ei ole oluline, kas tehingute eest makstud või krediteeritud tasu kogusumma ületab 2000 eurot või mitte).

Eelnev ei too siiski füüsilisele isikule tulumaksukohustust ega saadud tulu deklareerimise kohustust, kuivõrd füüsilise isiku tulumaksuga ei ole maksustatud isiklikus tarbimises olnud asjade edasimüük.

Lähemalt internetimüügist

Täiendavalt tuleb arvestada, et ülaltoodud erand väheste tehingute ja tasu kogusumma osas kohaldub vaid kaupade müügi korral. Platvormi vahendusel teenuse osutamisele erand ei laiene. Samuti tuleb arvestada, et füüsilise isiku poolt osutatud teenuse eest makstud tasu tuleb platvormihalduril maksustada juba väljamakse tegemisel (vt selle kohta täpsemalt järgmise küsimuse vastust).

4. Platvormihaldur maksab füüsilisele isikule töötasu või tasu platvormi vahendusel osutatud teenuse eest. Kas platvormihalduril tekib DAC7 raames aruandekohustus?

Kui platvormihaldur maksab füüsilisele isikule töötasu või tasu platvormi vahendusel osutatud teenuse eest, samuti rendi- või üüritulu, tekib platvormihalduril kohustus väljamakse deklareerida tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni ja töötuskindlustusmakse deklaratsiooni (vorm TSD) lisas 1 (resident) või lisas 2 (mitteresident) ning töö- või teenustasult maksta kõik tööjõumaksud ning renditasult ainult tulumaks.

Platvormihalduri deklareeritud summad on füüsilise isiku tuludeklaratsiooni tabelis 5.1 (töötasu või teenuse osutamise eest saadud tasu) ja 5.4 (rendi- ja üüritulu) eeltäidetud. Inimesel tuleb veenduda, et andmed on õiged ja vajadusel andmeid täiendada.

Vormi TSD lisas 1 ja lisas 2 deklareeritud väljamaksete andmeid vahetab Maksu- ja Tolliamet DAC1 raames, mistõttu neid andmeid DAC7 aruandega enam maksuhaldurile ei esitata ja DAC7 raames teiste riikidega ei vahetata.

5. Platvormihaldur teeb väljamakse FIE-le, OÜ-le või ettevõtluskonto omanikule. Kas platvormihalduril tekib DAC7 raames aruandekohustus?

Jah, platvormihalduril tekib DAC7 raames aruandekohustus. DAC7 aruandes tuleb kajastada FIE-le, OÜ-le või ettevõtluskonto omanikule tehtud väljamakse. Seejuures tuleb esitada nii Eesti residendile, kui mitteresidendile tehtud väljamaksed.

Lisaks on oluline meeles pidada, et platvormihalduri aruandekohustus ei mõjuta FIE, OÜ või ettevõtluskonto maksustamisreegleid.

6. Kui platvormihaldur on müüjale välja arvestanud tasu 2024. a detsembris, aga reaalselt maksab tasu välja 2025. a jaanuarikuus, siis kas see tulu tuleb raporteerida 2024. a või 2025. a DAC7 aruandes?

Platvormihalduril tuleb esitada maksuhaldurile aruandlusega hõlmatud müüja kohta kalendriaasta igas kvartalis müüjale makstud või krediteeritud tasude kogusumma. Teave aruandlusega hõlmatud müüjale makstud või krediteeritud tasu ja muude summade kohta esitatakse kalendriaasta selle kvartali kohta, mil tasu maksti või krediteeriti. Krediteeritud tasu tähendab sisuliselt müüjale arvestatud, kuid mitte veel

üle kantud tasu. **Seega, kui platvormihaldur on müüja tasu välja arvestanud 2024. a detsembris, siis tuleb tasu raporteerida DAC7 aruandes 2024. a IV kvartali osas**. Sama loogika kehtib ka teiste kvartalite viimastel kuudel välja arvestatud tasudega.

7. Kas platvormihaldur peab esitama raporti, kui kinnisvara rendi- või üüritehinguid vahendati aasta jooksul vähem kui 30 korral või tehingute eest makstud või krediteeritud tasu kogusumma ei ületanud 2000 eurot?

Maksualase teabevahetuse seaduse § 20^{22} lõike 3 punkt 4 järgi on aruandlusest välistatud isik, kes on jooksval kalendriaastal sõlminud platvormi kaudu vähem kui 30 tehingut **asja müügiks** ja kellele makstud või krediteeritud tasu kogusumma ei ületa 2000 eurot. Seega kinnisasja rendi- või üüriteenuse kohta antud välistus ei kehti.

Kinnisasja või selle osa rendi- või üüriteenuse kohta kehtib välistus, mille kohaselt ei pea raporteerima neid juriidilisest isikust müüjaid, kes tegelevad regulaarselt enda kinnisasja või selle osa või samal aadressil asuvate ja samale omanikule kuuluvate kinnisasjade või nende osade rendile või üürile andmisega, ületades jooksval kalendriaastal rentimist või üürimist 2000 korral (vt maksualase teabevahetuse seaduse § 20^{22} lõike 3 punkt 3).

8. Kinnisasja rendi või üüri puhul on aruandlusest välistatud juriidilised isikud, kes on jooksval kalendriaastal osutanud kinnisvara rendi- või üüriteenust enam kui 2000 korral samal aadressil asuvale ning samale omanikule kuuluvale kinnisasjale. Kas 2000 tehingu piirmäära arvestatakse üksnes konkreetse platvormihalduri kaudu tehtud tehingute põhjal või võetakse arvesse müüja kogu tegevusmaht kalendriaastas?

Vaadatakse konkreetsel platvormil registreeritud müüja tehingute arvu, kuna üks platvormihaldur ei pruugi teada, kas ja kui palju müüja teeb tehinguid selle kinnisasjaga ka teistel platvormidel. Platvormihaldur peab koguma välistatud müüja kohta andmeid, teavet või dokumente, mis tõendavad, et selle müüja poolt samal aadressil asuvad (ja enam kui 2000 korral rendile või üürile antud) kinnisasjad või nende osad kuuluvad samale omanikule.

9. Kui mul ei ole raporteeritavaid müüjaid, kas pean esitama tühja DAC7 aruande?

Kui aruandeaastal puudusid platvormil tegutsevad müüjad, kelle tehinguid platvormi kaudu vahendati, siis DAC7 aruannet esitama ei pea. Palume saata sellisel juhul e-kiri e-posti aadressil **dac7@emta.ee**. Kõnealune teavitus tuleb teha tähtpäevaks, mil tavapärasel juhul tulnuks teave esitada, ehk hoolsusmeetmete rakendamise kalendriaastale järgneva kalendriaasta 31. jaanuariks.

10. Müüjaks on FIE. Kas müüjaks tuleb märkida füüsiline või juriidiline isik?

Kuna FIE puhul on tegemist füüsilisest isikust ettevõtjaga, siis FIE puhul tuleb müüjaks märkida füüsiline isik. FIE ja temale kuuluv ettevõte kui majandusüksus, läbi mille ta tegutseb, ei ole juriidiline isik. Täpsemalt saab FIE kohta lugeda lehelt „**Füüsilisest isikust ettevõtjale (FIE)**”.

Viimati uuendatud 26.05.2025

Krüptovara alane teabevahetus (DAC8/CARF)

Alates 2026. aastast peavad aruandekohustuslikud krüptovarateenuse osutajad koguma andmeid krüptovara kasutajate ja nende tehingute kohta ning esitama need Maksu- ja Tolliametile. Esimene deklaratsioon tuleb esitada 2026. aasta andmetega hiljemalt **30. juunil 2027**.

Teabevahetuse eesmärk on suurendada krüptovaratehingute maksualast läbipaistvust ja tõhustada rahvusvahelist koostööd maksukohustuste täitmise tagamisel. Euroopa Liidus toimub teabevahetus DAC8 direktiivi alusel. Laiema rahvusvahelise teabevahetuse aluseks on OECD krüptovara aruandluse raamistik CARF (*Crypto-Asset Reporting Framework*).

Eestis reguleerivad krüptovara teabe kogumist ja esitamist maksualase teabevahetuse seaduse **1[2]. peatükk** ja **§ 23[8]**.

Kes peavad andmeid esitama

Andmeid peavad esitama aruandekohustuslikud Eesti krüptovarateenuse osutajad, kes võimaldavad klientidel teha aruandekohustusega hõlmatud krüptovaratehinguid. Aruandekohustuse tekkimisel lähtutakse maksualase teabevahetuse seaduses ja direktiivi 2011/16/EL VI lisas sätestatud tingimustest.

Krüptovarateenustena käsitatakse Euroopa Liidu krüptovaraturgude määruses (MiCA) nimetatud teenuseid ning krüptovara laenamist ja panustamist. Aruandekohustus võib hõlmata ka teenuseosutajaid, kes ei tegutse MiCA määruse reguleerimisalas.

Seaduses sätestatud tingimustele vastav MiCA reguleerimisalast väljapoole jääv krüptovarateenuse osutaja peab end maksuhalduri juures registreerima enne teabe esitamise tähtaja möödumist. Täpsemad tingimused on **maksualase teabevahetuse seaduse §-s 8[16]**.

Kelle kohta andmeid kogutakse

Andmeid kogutakse aruandekohustusega hõlmatud füüsiliste ja juriidiliste isikute ning õiguslike moodustiste kohta, kes on Eesti, teise Euroopa Liidu liikmesriigi või muu teabevahetuse partnerriigi või -jurisdiktsiooni residendid. Seaduses nimetatud vabastatud isikute kohta aruandekohustus ei kehti.

Asjakohasel juhul tuleb tuvastada ka juriidilise isiku või õigusliku moodustise kontrollivad isikud ja nende maksuresidentsus.

Teenuseosutaja nõuab kliendilt residentsuse kinnitust ning rakendab aruandekohustusega hõlmatud kasutajate tuvastamiseks hoolsusmeetmeid. Nende klientide hulgast, kellega oli kliendisuhe olemas 31. detsembri 2025 seisuga, tuleb aruandekohustusega hõlmatud kasutajad tuvastada hiljemalt **1. jaanuariks 2027**. Nõuded on sätestatud **maksualase teabevahetuse seaduses**.

Milliste tehingute kohta andmeid esitatakse

Aruandekohustus hõlmab:

- ✓ krüptovara vahetamist tavavaluuta vastu ja vastupidi;
- ✓ ühe krüptovara vahetamist teise krüptovara vastu;
- ✓ krüptovara ülekandeid;
- ✓ kaupade ja teenuste eest krüptovaraga tasumise tehinguid, mille väärtus ületab 50 000 USA dollarit.

50 000 USA dollari suurune piirmäär puudutab kaupade ja teenuste eest tasumise tehinguid. See ei ole krüptovara vahetus- ega ülekandetehingute üldine aruandluspiirmäär.

Aruandekohustusest on välja jäetud seaduses nimetatud e-raha, keskpanga digitaalne raha ning krüptovara, mille puhul teenuseosutaja on usaldusväärselt kindlaks teinud, et seda ei saa kasutada maksevahendina ega investeerimiseks. Täpsem ulatus on sätestatud **maksualase teabevahetuse seaduse §-des 8^{9} ja 8^{10}**.

Kuidas ja millal andmed esitatakse

Krüptovara teave esitatakse Maksu- ja Tolliametile eelmise kalendriaasta kohta igal aastal **30. juuniks**. Esimest korda esitatakse andmed 2026. aasta kohta hiljemalt **30. juuniks 2027**.

Deklaratsioonid esitatakse Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonna kaudu elektrooniliselt XML-vormingus. Deklareeritava teabe puudumisel tuleb sellest Maksu- ja Tolliametit sama keskkonna kaudu elektrooniliselt teavitada.

Deklaratsioonide vormid ja esitamise kord on kehtestatud **rahandusministri 19. mai 2015. aasta määrusega nr 16**:

- ✓ CARF-i deklaratsiooni XSD-vorm ja abiskeemid on lisades 17–19;

- ✓ DAC8 deklaratsiooni XSD-vorm ja abiskeemid on lisades 20–22.

XML-failide koostamisel tuleb lähtuda vastava deklaratsiooni XSD-skeemist ja sellega seotud abiskeemidest.

Kuidas toimub rahvusvaheline teabevahetus

Maksu- ja Tolliamet edastab teabevahetusega hõlmatud välisriikide residentide andmed asjaomaste riikide pädevatele ametiasutustele ning saab välisriikidest andmeid Eesti residentide kohta. Teabevahetuseks kogutud ja saadud andmed on maksusaladus.

Euroopa Liidu liikmesriikide vaheline teabevahetus toimub DAC8 alusel. Teiste partnerriikide ja -jurisdiktsioonidega toimub teabevahetus asjakohaste rahvusvaheliste kokkulepete alusel. Õiguslik alus on sätestatud **maksualase teabevahetuse seaduses**.

Lisainfo

Maksualase teabevahetuse seadus Rahandusministri määrus nr 16: deklaratsioonide vormid ja esitamise kord DAC8 direktiiv – nõukogu direktiiv (EL) 2023/2226 OECD krüptovara aruandluse raamistik CARF – reeglid ja kommentaarid (inglise keeles, PDF) Rahandusministeeriumi ülevaade maksualasest teabevahetusest

Viimati uuendatud 30.10.2026